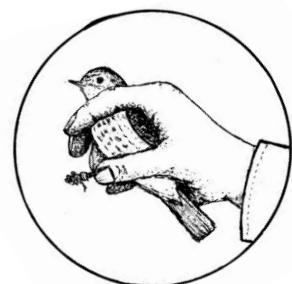

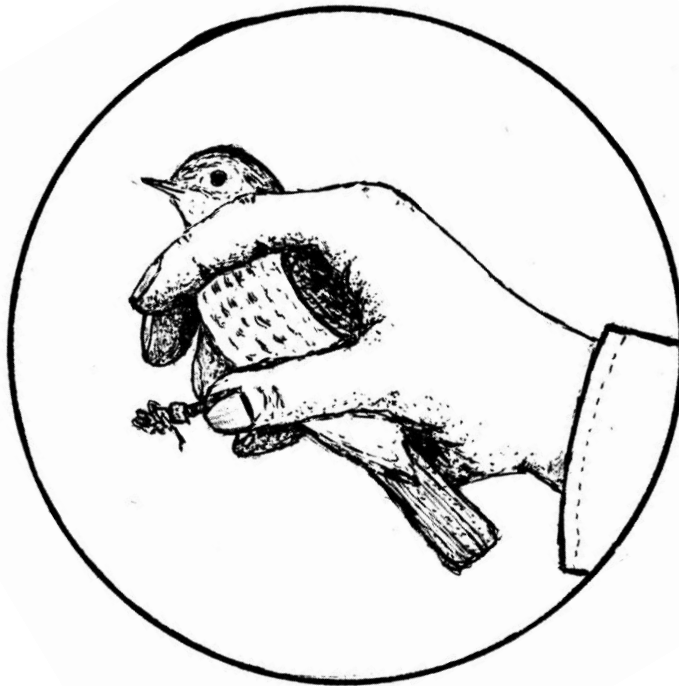
JAARVERSLAG 2021

Vogelringstation AW duinen

JAARVERSLAG 2021

Vogelringstation AW duinen

Redactie en tekeningen:

Martijn Kosterman, Hans Vader †

Teksten:

Koos van Ee, Marcel Schalkwijk, Bonnie van der Hulst, Fred Koning, Henk Jan Koning, Christien Kemp.

Foto voorpagina:
Hillegom, maart 2022

Klein Waterhoen, foto Hans van Lamoen

Contactadres:

Martijn Kosterman,
Van den Endelaan 84
2181 EL Hillegom.

E-mail: kosterman.martijn@gmail.com

Website van het VRS AW duinen,

www.vrsawduinen.nl

© VRS AWD, Jaarverslag 2021. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder uitdrukkelijke toestemming van de redactie en schrijver(s) van het artikel

Inhoudsopgave

Inhoud

JAAROVERZICHT VAN HET VOGELRINGSTATION AW DUINEN 2021	1
VANGSTVERLOOP 2021	5
PROJECT CES 2021	10
TERUGMELDINGEN IN 2021	15
WINTERVANGSTEN 2020-2021	22
RAS-PROJECT OEVERZWALUWEN HAARLEMMERMEER 2019	26
JAARVERSLAG ROOFVOGELS EN UILEN VAN DE AMSTERDAMSE WATERLEIDINGDUINEN 2021	31
20 JAAR WATERVOGELS TELLEN ROND HET RINGSTATION AWD	35
OEVERZWALUWKAST KLEINE KLINKENBERGERPLAS 2021	37
DE VANGSTEN VAN DE ROOBBORSTTAPUIT IN DE AWD	38
HET ZOÖNOSE PROJECT	40
STICHTING CALIDRIS JAARVERSLAG 2021	42
DATABASE VAN HET VOGELRINGSTATION	44
RING MUS PROJECT OP EEN VOLKSTUIN	48
KORT VERSLAG CERTIFICERINGSBIJeenKOMST VRS AWD 11 SEPTEMBER	52
DE “BAL-CHATRI” EEN ONMISBAAR VANGMIDDEL VOOR ROOFVOGELONDERZOEKERS	53
VRS SCHIERMONNIKOOG, HET GROENE GLOP 2019	55
MEDEWERKERS VAN HET VOGELRINGSTATION AW DUINEN	56
DANK EN SLOTWOORD	57

Foto Hans van Lamoen, Paapje

Jaaroverzicht van het Vogelringstation AW duinen 2021.

Koos van Ee.

Het jaar 2021 was weer een bijzonder jaar. Door de Corona maatregelen hebben we tot zeker in het voorjaar gewerkt met een beperkte bezetting.

Een zachte winter met een behoorlijk stevig winters staartje. Van 7-13 februari hadden we een echte vorstweek met een straffe oosten wind. Er kon zowaar een sneeuwvangdag worden gemaakt. De winterse perikelen zorgde er wel voor dat we een paar soorten pas veel later in het seizoen weer in de mistnetten kregen (Baardman en Cetti's zanger).

De vorst ging direct over in prachtig voorjaarsweer en de vroege soorten (Blauwborst, Rietzanger) waren dan ook extra vroeg terug. Na de vroege voorjaarsstart werd het een koel, kwakkel voorjaar, met regelmatig een paar mooie dagen, die gevolgd werden door regen en soms koude wind. Vooral mei was een koude maand. Veel broedvogels hadden het moeilijk. De vangstaantallen bleven behoorlijk achter terwijl de vangstinspanning er wel was. De zomer was een ouderwetse Nederlandse zomer met regelmatig neerslag. Hierdoor hebben we de maaimachine meerdere keren moeten gebruiken. De nazomer en herfst verliepen ronduit nat!

Ook nu bleven de vangstaantallen achter lopen bij de gemiddelden van de afgelopen 10 jaar. In juni kregen we de eerste golf spreeuwen in de netten. Gevolgd door een tweede golf in augustus. In oktober kregen we te maken met een heuse invasie van pimpelmezen. Op 18 oktober werden er meer dan 180 van deze soort geringd en hadden we een dagtotaal boven de 250 vogels. Vervolgens bleven de Pimpelmezen een beetje heen en weer langs onze kuststrook trekken en zorgden op 10 november weer voor een piek. Hierdoor werden de vangstaantallen aardig bijgehaald en sloten we dit jaar af met een bovengemiddeld aantal. Op 15 november vingen we een nieuwe baansoort en uiterst zeldzaam: Het Klein Waterhoen. Jammer genoeg kregen we in december weer te maken met coronamaatregelen en moesten we met beperkte bezetting werken.

We hebben ook in 2021 gewerkt met een vaste opstelling en geluidsprotocol. De vangstinspanningen hebben we kunnen uitvoeren volgens het onderzoeksplan dat we voor de periode 2019-2024 hebben vastgesteld.

Op ruim 160 ochtenden, 2 avonden en 4 nachten, hebben we de netten open gehad.

In totaal werden meer dan 5000 uren besteed aan het ringen van vogels, baanonderhoud, verwerking ringgegevens en wat daar nog meer bij komt kijken.

Het resultaat was: 6640 nieuw geringde vogels en ook nog 1840 vogels, die al een ring hadden. Hiervan waren er 63 niet door ons geringd en 13 vogels waren voorzien met een buitenlandse ring.

Dit jaartotaal is boven een gemiddeld jaar voor ons ringstation. Ondanks de wat mindere vangsten door het hele jaar heen, eindigde ons ringstation op de 3^e plaats van Nederland in 2021. Voor wat betreft de terugvangsten staat ons ringstation op nummer 2.

Ook dit jaar hebben we het CES programma (Broedvogels) volledig kunnen invullen.

Alle vangsten uit de CES-locatie worden herkenbaar geregistreerd in onze database. Het gebruik van geluid op onze CES-locatie in het gehele jaar niet van toepassing. Verder zijn er dit jaar 390 vogels bemonsterd voor het Zoönose project van het Vogeltrekstation.

De top 5 nieuw geringde vogels.

- 1 - Pimpelmees
- 2 - Kleine Karekiet
- 3 - Zwartkop
- 4 - Tjiftjaf
- 5 - Koolmees

Verder een aantal opvallende zaken dit jaar:

- Na de vorstperiode in februari hebben we tot oktober geen Baardman en Cetti's zanger meer gezien.
- Weer minder Nachtegalen in de dispersietijd.
- Geen Kwartel, Sperwergrasmus en Bladkoning dit jaar.
- Een invasie van pimpelmezen in oktober/ november.
- **Klein Waterhoen** als nieuwe baansoort.

Leuke en bijzondere vangsten:

Ook dit jaar een behoorlijke lijst!:

Orpheusspotvogel 1, Porseleinhoen 3, **Klein Waterhoen 1**, Sperwer 3, Draaihals 5, , Koekoek 3, Groene Specht 2, Beflijster 1, Zwarte Mees 6, Grote Lijster 2, , Siberische tjiftjaf 11, **Raddes boszanger 1**, Waterrietzanger 1, Glanskop 1, Waterpieper 4, Oeverpieper, Dwerggors 1

Vogels met buitenlandse ringen:

We vingen dit jaar 13 vogels met een buitenlandse ring, uit: België 8, Engeland 2, Frankrijk 1, Noorwegen 2.

Terugmeldingen van door ons geringde vogels:

We kregen 95!! terugmeldingen van door ons geringde vogels van buiten de AWD. De meeste (56) van andere ringstations in Nederland, 24 keer een buitenlandse melding. Verder een aantal particuliere meldingen en een aantal waren uit de oude doos.(van eerdere jaren) Een paar speciale terugmeldingen:

- 21 februari 2021 werd Scholekster met ringnummer 5153614 afgelezen bij vogelkijkscherm Balgzand in Den Helder, deze was door Hans Vader als pul geringd op 16 juni 1989!! Een echt oude Bonte Piet dus!
- 19 juli 2021 werd Kleine Karekiet met ringnummer AX88724 gecontroleerd bij VRS Castricum. Deze is op 16 juni 2015 bij ons, als jonge vogel van ring voorzien. Ook een oude K(n)ar!!
- Weer 2 watersnippen teruggemeld uit Frankrijk; Geschoten!!

Overige opvallende vangstverschillen t.o.v. het gemiddelde van de laatste 10 jaar:

- Een paar spreekwengolven in juni en augustus.
- Veel minder Zwartkop en Tuinfluiter.
- Slechts een enkele steltloper in het voorjaar (wel pogingen ondernomen).
- Een topjaar voor de Blauwborst, 224 keer in het net.
- 11 x een Siberisch Tjiftjaf.
- 104 x een Specht, 2 x Groene Specht, 8 x Kleine Bonte Specht en 94 x Grote Bonte Specht.
- 23 x Grote Gele Kwikstaart.
- Meer Vuurgoudhaan dan Goudhaan.

Waterstand:

Een jaarlijks terugkerend zorgpunt is; de waterstand in ons vangterrein. We zijn er ons van bewust dat we werken in een waterwingebied, maar neemt niet weg dat we onze zorgen over de soms erg wisselende/ lage waterstanden in het broedseizoen uitspreken.

De waterstand was na het schoonmaken van de geulen tot half april nog erg laag. Vanaf eind april stond het terrein goed vol en bleef dit gelukkig meestal zo. In augustus en oktober beleefden we zelfs een paar momenten dat bijna het hele veld (inclusief de geluidsboxen) onder water stond. Dit hebben we de laatste 15 jaar niet meer gezien. Sommige netten waren alleen met hoge laarzen te bereiken. Daarna zakte het waterpeil wel weer wat, maar het waterpeil bleef op een mooi wat hoger niveau.

Damherten:

Het damhertbeheer zorgde in het vroege voorjaar voor merkbaar minder herten rond de netten.

Door de regelmatige neerslag was er genoeg te eten in het duingebied en was het redelijk rustig rond de netten. Helaas was dit maar van korte duur. Vanaf juni gingen de alleenstaande mannen op zoek naar de overgebleven vrouwen en kregen we weer last van netten met grote gaten. Tijdens de bronsttijd werd dit zo erg, dat we wekelijks wel een net (of soms meer) kwijtraakten. Ook de hele CES sectie, die we in april van nieuwe netten hadden voorzien, is in de vuilnisbak beland. Meer dan 30 (vaak nieuwe) netten hebben we dit jaar tussendoor moeten vervangen of weggooien. Zoveel schade aan de netten in 1 jaar hebben we nog niet eerder meegemaakt. Dit is een behoorlijke aanslag op onze financiële reserves.

Ook de inloopkooien voor de Waterrallen, waren compleet plat getrapt en moesten van nieuw gaas voorzien worden.

Publicaties:

Jaarverslag 2020 VRS-AWD. Artikel: Een bijzondere vangst bij VRS AWD (Klein Waterhoen) in de Fitis.

Excursies en Certificering dag:

10 oktober was de jeugdclub en 6 november de reguliere excursie van de VWG Zuid Kennemerland te gast.

De Certificeringsdag van het Vogeltrekstation heeft op 11 september plaatsgevonden. Ook was er die middag een bestuursvergadering van de Ringersvereniging.

Zoönose:

Voor het landelijk onderzoeksproject van het Vogeltrekstation en de Erasmusuniversiteit naar op mens overdraagbare ziekten, zijn er bij 390 vogels bloed, keel, veer, poep en cloacamonsters verzameld.

Onderhoud:

Door de Corona-maatregelen hebben we geen klusdagen kunnen uitvoeren. Het onderhoud gebeurde op dagen dat er minder vogels gevangen werden. Er moest zowaar weer gemaaid en gesnoeid worden tijdens het vangseizoen.

De netstokken van de netopstelling moesten verschillende keren recht worden gezet (damherten).

Ook werd er rond de ringhut opgeruimd en zijn er nog wat aanpassingen aan de geluidsapparatuur uitgevoerd. De ringwerkplek werd van nieuwe verlichting voorzien. Een aantal rallenkooien zijn van nieuw gaas voorzien en er zijn een paar nieuwe hekjes geplaatst.

Klein Waterhoen, foto Koos van Ee

Vangstverloop 2021

Marcel Schalkwijk

We hebben weer een vol jaar op de teller staan , die op gezette tijden werd ingevuld met het ringen van vogels.

De spits werd afgebeten op 1 januari. De bedoeling hiervan is om te monitoren wat het effect is van vuurwerk ten opzichte van de vogelvangst.

Ook in 2021 waren we gebonden aan overheidsmaatregelen in verband met corona pandemie. Zo was er een verbod op vuurwerk, maar dat neemt niet weg dat er nog genoeg van dit spul de lucht in werd geschoten. Tot ver in de ochtend vlogen er nog gestrestste ganzen rond, maar minder dan in 2020.

Deze eerste dag werd afgesloten met 11 nieuwe vangsten en 16 terugmeldingen.

Tijdens de wintermaanden transformeert het ringstation in een winteropstelling. Deze opstelling bestaat uit 50 % minder mistnetten rond de baan. De meest "effectieve" mistnetten blijven staan. Zo ook de CES opstelling. Daar wordt op gezette tijden een winter CES sessie gedraaid. Waarbij het effect van geluid wordt vergeleken ten opzichte van vogelringstation. Alwaar het een heuse kakafonie is van geluid.

Aan de zomeropstelling zijn geen veranderingen te melden. Zo ook niet van de slagnetten en de inloopkooien.

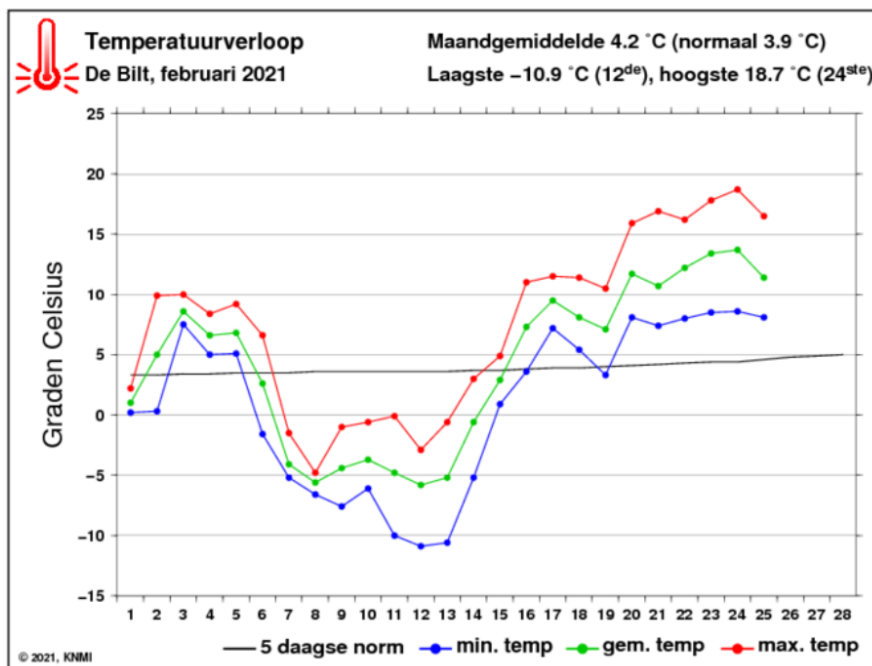
Het geluid heeft een update gehad voor wat de speakers betreft. Onze geluidstechnicus heeft er de nodige tijd aan besteed.

Gele kwikstaart

Als vogelringers zijn we afhankelijk van het weer. Wapperende mistnetten zijn niet bevorderlijk om vogels te vangen en regen is ook niet echt geweldig. Maar wat was het weer van 2021.

Januari blonk uit in nattigheid, maar ook in somberheid. Daarentegen werd toch nog even wit en vroom het tegen het eind van deze maand matig. **Februari** was een maand met uitersten. We kregen een volle week de Russische beer op bezoek. Na medio februari vloog te temperatuur omhoog waardoor het al voorjaar leek.

Grafiek gemiddelde temperatuur, februari 2021 (De Bilt, KNMI)

Deze periode bood ons de kans om sneeuwvangsten te doen. Maar hier zijn de meningen over verdeeld binnen onze ringersgroep. Voornaamste argument; is het wel verstandig om vogels naar beneden te halen om ze te kunnen ringen. Terwijl zij in de overleving modus schieten vanwege voedsel tekort. Zo'n kleine onderbreking doet veel met de vetreserves van vogels. **Maart** begon aan de koude kant waarbij de gemiddelde temperatuur niet boven de 10 graden uitkwam. Tegen het eind van de maand ging het roer om en werd de 21 graden bereikt. **April** was extreem koud. De koudste zelf sinds april 1986. Er waren slechts enkele lente dagen te tellen in deze maand. De meeste zonuren waren voor de kustgebieden. De neerslag was normaal te noemen. **Mei** was een kopie van april. Ook weer te koud met een gemiddelde temperatuur van 2,2 graden lager dan het gemiddelde.

Door de vele neerslag, bouwde zich geen neerslagtekort op. Het aantal zonuren komt door het zonnige slot van mei gemiddeld over het land toch nog op 200 uren uit tegen 225 normaal. Met sneeuw, storm en onweer was het een bijzondere meimaand. **Juni** kende twee gezichten. De eerste helft was extreem warm, zonnig en droog met plaatselijk zware onweersbuien. Daarna volgde een koelere periode met regionaal zware plensbuien. **Juli** zullen veel mensen juli niet ervaren hebben als een mooie zomermaand. Vaak overheerste de bewolking, op veel dagen vielen wel een paar (stevige) buien en de temperaturen waren bescheiden. Sterker nog: de afgelopen maand werd nergens in Nederland de tropische grens van 30 graden bereikt. **Augustus** was een sombere maand met bijna elke dag wel ergens een bui regen. Op geen enkele dag werd de zomerse 25 graden aangetikt. **September** was een opvallend warme, droge en zonnige nazomermaand. 9 dagen lang konden we genieten echt zomerse dagen in deze maand. Wind stond er nauwelijks en de eerste nachtvorst was er eerder dan verwacht. Het slotstuk van deze maand was ronduit herfstachtig. **Oktober** was een natte maand voor het westen van het land. Het aantal zonuren kwam toch nog aardig op het normale niveau uit. De nachten waren goed voor lichte vorst op diverse plekken. **November** was voor de kuststreek een natte maand. Opvallend was het rustige karakter van de maand, sinds 1958 stond er niet zo weinig wind. Na 20 november kreeg deze maand een wat winters karakter waarbij de eerste sneeuwvlokken naar beneden kwamen.

In **December** hebben we te maken gehad met extreem veel neerslag. Rond de baan was 60% van de mistnetten alleen bereikbaar met laarzen. Daarna was het ploeteren door de stinkende modderprut.

Dit had gelukkig ook een positief effect. De lokale vos was niet gecharmeerd van natte pootjes en die hebben we dan ook weinig gezien.

De steltlopers konden de juiste richting naar ons ringstation dit jaar weer niet vinden. Slechts 5 Witgatjes konden voorzien worden van een blinkende ring. Tureluur en Rosse grutto komen niet (meer) voor op het jaarlijstje. Ook de Kwartel blinkt uit in afwezigheid dit jaar. Is er dan ook nog iets positiefs te melden. Jazeker!!

Als eerste noem ik vangst van Klein Waterhoen. Een superzeldzame soort die slechts een keer eerder geringd in de eeuw (2006).

Gevolgd door de Orpheusspotvogel en de Raddes Boszanger.

Orpheusspotvogel

Helaas hebben de opengevallen territorium plekken in ons vanggebied tot een vacuüm geleid onder de damherten bokken populatie. Hierdoor zagen andere bokken kans om de aanwezige hinds af te pikken van een aangrenzende bok. Deze ontmoetingen hebben een negatief effect gehad op onze financiële balans. Dit heeft ons zeker 60% van onze mistnetten gekost door gevechten en schermutselingen. Veel mistnetten konden linea recta zo de prullenbak in.

Op de volgende pagina's het jaaroverzicht van alle vangsten (incl. CES), terugmeldingen (BUI, EIG en NVO) op alfabetische volgorde.

Totaal vangsten 2021

Soort	Nieuw	BUI	EIG	NVO	Eindtotaal
Baardmannetje	22		22	2	46
Beflijster	1				1
Blauwborst	56		40	1	97
Boerenwaluw	3				3
Bokje	7				7
Bonte vliegenvanger	5				5
Boomklever	2				2
Boomkruiper	20		6		26
Boompieper	13				13
Bosrietzanger	46		5		51
Braamsluiper	74		24		98
Cetti's zanger	11		31		42
Draaihals	3		2		5
Dwerggors	1				1
Ekster	2				2
Fitis	168	1	23	5	197
Gekraagde roodstaart	19				19
Gele kwikstaart	2				2
Glanskop	1				1
Goudhaantje	19		13		32
Goudvink			1		1
Grasmus	104		73		177
Graspieper	217	1	2		220
Grauwe vliegenvanger	4				4
Groene specht	2				2
Groenling	2				2
Grote bonte specht	46		48		94
Grote gele kwikstaart	23				23
Grote lijster	2				2
Heggemus	31		19		50
Houtsnip	4				4
Huismus	2				2
Huiswaluw	1				1
IJsvogel	7		4		11
Keep	2				2
Klein waterhoen	1				1
Kleine barmsijs	4	1			5
Kleine bonte specht	4		4		8
Kleine karekiet	780	4	230	8	1022
Koekoek	2		1		3
Koolmees	323		131	2	456
Koperwiek	162		1		163
Kramsvogel	20				20

Totaal vangsten 2021

Kuifmees	1				1
Merel	249		31		280
Nachtegaal	86		5	1	92
Oeverpieper (A.s.l.)	1				1
Orpheus spotvogel	1				1
Paapje	3				3
Pimpelmees	976	2	275	15	1268
Porseleinhoen	3				3
Putter	3		2		5
Raddes boszanger	1		1		2
Rietgors	119		82	1	202
Rietzanger	269	1	94		364
Roodborst	400		138	1	539
Roodborsttapuit	23			1	24
Sijs	2				2
Snor	2			1	3
Sperwer	3				3
Spotvogel	2				2
Spreeuw	317				317
Sprinkhaanzanger	57	14	28		99
Staartmees	20		33		53
Tjiftjaf	458		144	3	605
Tuinfluter	152		16	1	169
Veldleeuwerik	6				6
Vink	20		8		28
Vlaamse gaai	6				6
Vuurgoudhaantje	31		24	2	57
Waterhoen	3				3
Waterpieper (A.s.s.)	4				4
Waterral	22		2		24
Waterrietzanger	1				1
Watersnip	20				20
Wilde eend	1				1
Winterkoning	73		63		136
Witgatje	5				5
Witgesterde blauwborst	53		93	1	147
Witte kwikstaart	32		5		37
Zanglijster	118		16		134
Zwarte kraai	1				1
Zwarte mees	6				6
Zwarte roodstaart	1				1
Zwartkop	865	2	18	6	891
Eindtotaal	6634	26	1758	51	8477

Project CES 2021

Marcel Schalkwijk

Ondanks alle omstandigheden van dit jaar hebben we het volledige CES project kunnen doen. Het weer werkte goed mee. Toch zijn we voorgaande jaren een beetje verwend geraakt door de hoge temperaturen. Dit jaar hadden we een periode waarin we het weer met 40 jaar geleden konden vergelijken.

Wat op viel tijdens de vangsessies is dat de Cetti's zanger uit het gebied is verdwenen. De reden hiervoor is heel simpel. De winterse perikelen in februari hebben deze vogels de das omgedaan. Het waren immers individuen die het hele jaar rond op CES locatie aanwezig waren.

Het CES project wordt volgens een vaste omschrijving uitgevoerd. Tussen april en augustus moeten 12 bezoeken worden afgelegd volgens een vaste net opstelling. De gehele werkwijze valt terug te lezen op het volgende webadres:

<https://vogeltrekstation.nl/nl/onderzoek/monitoringsprojecten/ces-het-constant-effort-site-project>

Dit jaar hebben we op de volgende dagen een bezoek gebracht aan onze CES locatie

Tabel met bezoekdata CES project

April	Mei	Juni	Juli	Augustus
16 - 24	6 - 13 - 28	3 - 13- 25	4 - 16 - 23	3

Om het biotoop zijn originele vorm te laten behouden is er weinig snoeiwerk gepleegd. Aan de zuid kant vallen er door dode bomen wel gaten. Jammer genoeg hebben de damherten ons plot ook ontdekt en dat zie je in de verandering van vegetatie. Op zich wel interessant, maar voor bodem broeders funest. Maar ook de steeds meer merkbare klimaatverandering is hier debet aan.

Wat al eerder aangegeven was is dat de Cetti's zanger niet meer voorkomt op het lijstje. In 2020 nog nadrukkelijk aanwezig met 11 vangsten.

Tabel CES vangsten

Naam	Nieuw	EIG	NVO	BUI	Eindtotaal
Grote bonte specht	3	3			6
Winterkoning	8	7			15
Heggemus		4			4
Roodborst	1				1
Nachtegaal	2				2
Blauwborst	11	5	1		17
Witgesterde blauwborst	2	18			20
Merel	3	1			4
Zanglijster	2	1			3
Rietzanger	10	4			14
Bosrietzanger	1				1
Kleine karekiet	15	16		1	32
Braamsluiper	7	4			11
Grasmus	2	2			4
Tuinfluitier	2	1			3
Zwartkop	6	1			7
Tjiftjaf	20	17			37
Fitis	9	10	1		20
Pimpelmees	9	2			11
Koolmees	14	6			20
Huismus	2				2
Vink	2	1			3
Rietgors	8	15			23
Eindtotaal	139	118	2	1	260

Het mag duidelijk zijn dat we ook dit jaar niet onverdienstelijk gevangen hebben. Toch verdient het een kanttekening. Er zijn een paar soorten die van de lijstje gevallen zijn of beduidend minder in het biotoop aanwezig dan voorgaande jaren. De struweel broeders doen het al jaren redelijk goed, maar er is een duidelijke afname met de grondbroeders. Dit komt deels door predatie van de vos en door damherten.

De onderstaande reproductie tabel splitst het geheel verder uit. Hieruit blijkt het procentueel aantal 1kj vogels bij sommige soorten erg hoog is. Dit is een positieve ontwikkeling want hieruit kan worden afgeleid dat de vogels een goed broedseizoen hebben gehad. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat dit jongen zijn die uit het ei zijn gekropen op de CES locatie. De jonge vogels gaan namelijk zwerven nadat ze zijn uitgevlogen in de omgeving en belanden dan bij ons in het net.

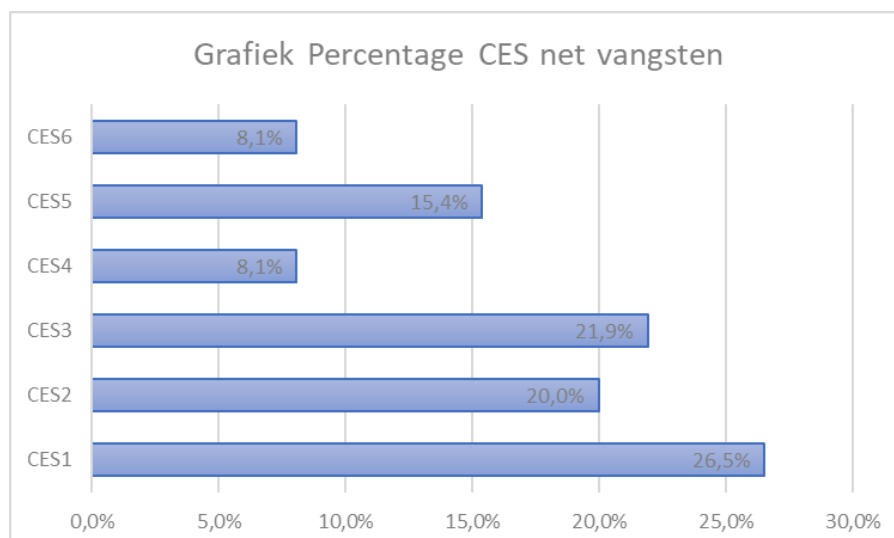
Euring	Naam	Totaal	%1kj	-	M	V	1ekj	2ekj	>1ekj	>2ekj
8760	Grote bonte specht	6	66	4	2		4	1	1	
10660	Winterkoning	15	40	7	5	3	6	2	7	
10840	Heggemus	4			4				4	
10990	Roodborst	1			1					1
11040	Nachtegaal	2			2			1	1	
11060	Blauwborst	17		13	1	3	14			3
11062	Witgesterde blauwborst	20	20	3	14	3	4		4	12
11870	Merel	4		1	2	1	3			1
12000	Zanglijster	3		1	1	1	1	2		
12430	Rietzanger	14	35	7	5	2	5		9	
12500	Bosrietzanger	1			1				1	
12510	Kleine karekiet	32	28	12	15	5	9		23	
12740	Braamsluiper	11	45	6	3	2	5	1	5	
12750	Grasmus	4			4			1	3	
12760	Tuinfluitier	3			1	2			3	
12770	Zwartkop	7	28	2	3	2	2	3	2	
13110	Tjiftjaf	37	48	21	13	3	18	2	16	1
13120	Fitis	20	25	7	9	4	5	1	14	
14620	Pimpelmees	11	72	9		2	8	2	1	
14640	Koolmees	20	70	14	2	4	14	3	2	1
15910	Huismus	2	50	1		1	1		1	
16360	Vink	3	33	1		2	1	1	1	
18770	Rietgors	23	47	10	8	5	11		12	

Als de vangsten verder worden opgesplitst per CES net is dit goed zichtbaar in de onderstaande tabel.

Aantal van Soort per CES-net		CES1	CES2	CES3	CES4	CES5	CES6	Eindtotaal
8760	Grote bonte specht	1				4	1	6
10660	Winterkoning	7	2	3	2		1	15
10840	Heggenus	1			1		2	4
10990	Roodborst	1						1
11040	Nachtegaal	2						2
11060	Blauwborst	4	3	5	1	4		17
11062	Witgesterde blauwborst	4	4	7	1	4		20
11870	Merel		1		2	1		4
12000	Zanglijster	1		1		1		3
12430	Rietzanger	2	2	10				14
12500	Bosrietzanger						1	1
12510	Kleine karekiet	8	11	10	1	2		32
12740	Braamsluiper	3	1		2	4	1	11
12750	Grasmus		1		2		1	4
12760	Tuinfluitier	2	1					3
12770	Zwartkop	3	1		1	1	1	7
13110	Tjiftjaf	10	10	7	2	5	3	37
13120	Fitis	4	4	3	2	4	3	20
14620	Pimpelmees	2	3	1	2	1	2	11
14640	Koolmees	11	1	1	1	5	1	20
15910	Huisemus		1				1	2
16360	Vink	1				1	1	3
18770	Rietgors	2	6	9	1	3	2	23
Eindtotaal		69	52	57	21	40	21	260

Hier valt op dat CES net 1 het meest aan vogels oplevert. Op zich niet gek want in stukje biotoop is dan ook het meest aan variatie te vinden voor onder andere voedsel aanbod betreft. Het ligt namelijk direct aan een geul met riet en wilg.

Uit de onderstaande grafiek blijkt dat van alle 260 vangsten er 26,5% gevangen zijn in CES1. Dit onderstreept nog eens hoe belangrijk een biotoop is waarvan vogels gebruik maken om te foerageren en voor nageslacht te zorgen.

Het aantal vogels wil per jaar nogal eens verschillen op ons CES plot. Hieronder een overzicht van de totaal vangsten van de afgelopen 10 jaar.

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
182	250	170	239	191	259	147	262	201	221	260

Deze tabel geeft een mooi inzicht van de totaal vangsten. Het jaar 2017 is het slechtste jaar met daarentegen 2018 het beste jaar.

Maar wat zegt dit over het geheel. Als eerste kunnen we stellen dat de vangsten aardig schommelen. Wat de oorzaken hiervan zijn is discutabel. Maar er zijn er wel een paar te noemen. Als de terreinbeheerder de waterstanden in het broedseizoen door vraag en aanbod gaat verlagen dan wel verhogen dan heeft dit direct gevolgen voor het reproductie getal. Daarnaast zijn de weersinvloeden ook van belang. Afgelopen jaar hebben we te maken gehad met een voor Nederlandse begrippen tropische zomers.

Tevens zijn de veranderingen in het biotoop een graatmeter. De vlier is zo goed als verdwenen, tenminste in groene staat dan, want er staat alleen nog maar dood hout in het plot. Echter het dode hout biedt weer kansen aan insecten en hiervan kunnen dan weer de vogels profiteren.

Al met al blijft dit een zeer interessant project waarbij beheer, klimaat een zeer belangrijke rol spelen.

Terugmeldingen in 2021.

Terugmeldingen van vogels buiten de AWD met een door ons aangelegde ring.

Terugmeldingen van vogels met een door ons aangelegde ring, gevangen of gevonden buiten de AWD							km	dagen
Soort, ringnr	ges/lt	geringd op	terug op	vindplaats en bijzonderheden				
Waterral								
1586355	O 1kj	19-10-2017	14-5-2021	VRS Rohel, Tjeukemeer	gecontroleerd		108	1303
Scholekster								
5153614	pull	16-6-1989	21-2-2021	Vogelkijkscherm Balgzand, Den Helder	afgelezen		19	11573
Watersnip								
1586397	O 1kj	15-9-2018	10-2019	Somme, Hauts-de- France, Frankrijk	geschoten		304	117
1586477	O 1kj	1-8-2021	28-8-2021	Noyelles-sur-Chambre, Frankrijk	geschoten		248	27
Ijsvogel								
P32779	M >1kj	12-5-2020	26-2-2021	Strandweg, Bentveld	dood		1	290
Grote Bonte Specht								
L371680	O 1kj	24-6-2020	17-10-2021	Bentveld	dood		1	480
L407301	O 1kj	18-7-2021	2-8-2021	Sara Roosstraat, Zandvoort	tegen raam gevlogen		3	15
Boerenwaluw								
BL95534	M >1kj	17-7-2020	24-5-2021	Stal Wassenaar	gecontroleerd	oookp 11-7	11	311
Witte of Rouwkwikstaart								
BL55800	O 1kj	3-10-2019	26-4-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd		8	571
Heggenmus								
BL98381	O 1kj	9-10-2020	27-2-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd		8	141
Roodborst								
BL98688	O 1kj	9-11-2020	30-11-2021	Nes, Wevershoof	dood		60	386
BN82139	O 1kj	24-6-2021	24-8-2021	VRS Meijendel	gecontroleerd		26	61
Nachtegaal								
V902213	O 1kj	22-7-2018	1-5-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd	ook op 29-5 en 19-6	8	1014
V994577	O 1kj	25-7-2021	26-7-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd		8	1
V994609	O 1kj	27-7-2021	17-8-2021	Chanteloup, Sables-d'Olonne Vendee, Frankrijk	gecontroleerd		789	21
Witsterblauwborst								
BJ66743	O 1kj	4-8-2019	7-8-2020	Oorderen, België	gecontroleerd		118	369
BL95806	O 1kj	3-8-2019	17-10-2020	Valencia, Spanje	gecontroleerd		1496	441
BL96188	O 1kj	14-8-2020	12-4-2021	VRS Castricum	gecontroleerd		22	241
BN82095	O 1kj	13-6-2021	18-8-2021	Eindhout, België	gecontroleerd		142	66
Blauwborst								
BL95333	O 1kj	26-6-2020	10-7-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd		8	379
BN82677	O 1kj	30-7-2021	15-9-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd		8	47
Merel								
L495173	M 1kj	19-10-2018	19-2-2021	Deken Zondaglaan, Vogelenzang	gecontroleerd		4	854
Koperwiek								
H299648	O 1kj	20-11-2020	10-2-2021	Lijsterstraat, Zandvoort	dood		2	82
Cetti's zanger								
BL55449	O 1kj	19-9-2019	13-2-2021	Diadeemstraat, Almere	dood gepakt door kat		54	513
Sprinkhaanzanger								
BL57197	O 1kj	9-4-2020	18-4-2021	VRS Castricum	gecontroleerd	oookp 11-7	22	374
BL99195	O 1kj	28-8-2021	30-8-2021	VRS Castricum	gecontroleerd		22	2
BN82760	O 1kj	12-8-2021	21-8-2021	VRS Meijendel	gecontroleerd		26	9
Rietzanger								
BH51769	O 1kj	25-4-2019	30-4-2021	VRS Castricum	gecontroleerd	ook op 13-6, 7-6	22	736
BJ66383	O 1kj	20-7-2019	31-3-2021	VRS Castricum	gecontroleerd		22	620
BN82226	O 1kj	2-7-2021	12-7-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd	ook op 13-7	8	10
BN82353	O 1kj	16-7-2021	22-7-2021	Oorderen, België	gecontroleerd		118	6
BN82370	O 1kj	16-7-2021	18-7-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd		8	2
BN82607	O 1kj	26-7-2021	10-8-2021	Wortegem, België	gecontroleerd		180	15
Kleine karekiet								
AX88724	O 1kj	16-6-2015	19-7-2021	VRS Castricum	gecontroleerd		22	2225
BH51930	O 1kj	2-6-2019	12-8-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd		8	802
BH52935	O 1kj	18-8-2016	14-8-2020	Schuttrange, Luxemburg	gecontroleerd		325	1457
BH52966	O 1kj	18-8-2018	29-8-2018	Bellem, België	gecontroleerd		157	11
BJ66243	O 1kj	9-7-2019	20-7-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd		8	742
BJ66349	O 1kj	19-7-2019	2-8-2020	Eindhout, België	gecontroleerd		142	380
BJ67288	O 1kj	22-8-2019	30-7-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd		8	708
BL54581	O 1kj	28-8-2019	2-8-2021	VRS Westenschouwen	gecontroleerd		93	705
BL95008	O 1kj	27-5-2020	15-6-2021	VRS De Grauwe Gans	gecontroleerd		60	384
BL95027	> 1kj	30-5-2020	15-6-2021	Mokkebank-Laaxum, Warns	gecontroleerd	ook op 24-6, 2-8	83	381
BL95121	> 1kj	10-6-2020	11-5-2021	VRS Castricum	gecontroleerd	ook op 29-5, 23-6	22	335
BL95442	M >1kj	11-7-2020	29-5-2021	Rietzoom havenpier, Huizen	gecontroleerd	ook op 19-6, 4-7	49	322
BL95718	O 1kj	30-7-2020	10-8-2020	Glabbek, België	gecontroleerd		164	11
BL95752	O 1kj	31-7-2020	25-8-2020	Lebbeke, België	gecontroleerd		151	25
BL96049	O 1kj	10-8-2020	19-8-2020	Jonkershoeve, België	gecontroleerd		189	9
BL96094	O 1kj	11-8-2020	25-8-2020	Lebbeke, België	gecontroleerd		151	14
BL96135	O 1kj	11-8-2020	22-8-2020	Bollans, België	gecontroleerd		205	11
BL96216	O 1kj	14-8-2020	24-8-2020	Plaisance, Frankrijk	gecontroleerd		824	10
BL96276	O 1kj	16-8-2020	25-8-2020	Nodebais, België	gecontroleerd		175	9
BL96350	O 1kj	19-8-2020	25-8-2020	Ninove, België	gecontroleerd		171	6
BL96794	O 1kj	2-9-2020	16-9-2020	Sint-Amands, België	gecontroleerd		145	14
BL97008	O 1kj	10-9-2020	14-9-2020	Oorderen, België	gecontroleerd		118	4
BN82976	O 1kj	20-8-2021	21-8-2021	VRS Westenschouwen	gecontroleerd		93	1
BP42082	O 1kj	7-10-2021	8-10-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd		8	1

Braamsluiper								
BL95095	O 1kj	8-6-2020	10-5-2021	Hull, Verenigd Koninkrijk	gecontroleerd		326	336
Grasmus								
BL98937	O 1kj	28-4-2021	2-5-2021	VRS Castricum	gecontroleerd		22	4
Tuinfluitier								
V902515	O 1kj	15-8-2018	19-6-2021	Zeerust, AWDuinen	dood door roofvogel		3	1039
V994145	O 1kj	18-9-2020	19-9-2020	Roeselare, België	gecontroleerd		180	1
Zwartkop								
BL55333	O 1kj	15-9-2019	15-9-2020	Lebbeke, België	gecontroleerd		151	366
BL97346	M 1kj	14-9-2020	3-4-2021	Insectenhotel, Hazerswoude-Rijndijk	dood		26	201
BL97680	V 1kj	16-9-2020	30-9-2020	Sint-Amands, België	gecontroleerd		145	14
V945569	V 1kj	15-9-2021	26-9-2021	Roeselare, België	gecontroleerd		180	11
V994563	O 1kj	23-7-2021	10-9-2021	VRS Meijendel	gecontroleerd		26	49
V994912	M 1kj	6-9-2021	7-9-2021	VRS 3e Kroonpolders, Vlieland	gecontroleerd		105	1
Tijftjaf								
ADS595	O 1kj	13-7-2020	19-4-2021	VRS Grauwe gans, Oostvaardersdijk, Almere	gecontroleerd		49	280
ADS861	O 1kj	26-9-2020	3-1-2021	Malaga, Spanje	dood		1884	99
AKH345	O 1kj	18-7-2021	20-9-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd		8	64
AKH632	O 1kj	25-9-2021	7-10-2021	VRS Westenschouwen, Burg-Haamstede	gecontroleerd		93	12
AKH809	O 1kj	8-11-2021	19-11-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd		8	11
Vuurgoudhaan								
ADS880	O 1kj	30-9-2020	10-11-2021	VRS Castricum, Castricum		ook 12-11	22	406
Pimpelmees								
BJ66105	O 1kj	23-6-2019	2-1-2021	VRS het Gooi	gecontroleerd	ook op 10-2	45	559
BL98474	O 1kj	12-10-2020	6-6-2021	Natuurkampeertreint De Lange Paal, Vlieland	gecontroleerd		110	237
BL99649	O 1kj	11-9-2021	18-9-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd		8	7
BN82253	O 1kj	3-7-2021	19-11-2021	Hoogerheide, Zandfort	gecontroleerd		101	139
BN82404	O 1kj	18-7-2021	17-10-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd		8	91
BN82430	O 1kj	19-7-2021	23-10-2021	VRS Meijendel	gecontroleerd		26	96
BN88259	O 1kj	3-7-2021	18-10-2021	VRS NP- Zuidkennemerland	gecontroleerd		10	107
BP42404	O 1kj	18-10-2021	29-10-2021	VRS Meijendel	gecontroleerd		26	11
BP42467	O 1kj	18-10-2021	24-10-2021	VRS Westenschouwen	gecontroleerd		93	6
BP42585	O 1kj	24-10-2021	7-11-2021	VRS West-Friesland	gecontroleerd		63	14
BP42737	O 1kj	4-11-2021	9-11-2021	VRS Castricum	gecontroleerd		22	5
BP42811	M 1kj	8-11-2021	10-11-2021	VRS Castricum	gecontroleerd		22	2
BP42845	O 1kj	8-11-2021	12-12-2021	Gemaal Leemans	gecontroleerd	ook op 21-12	73	34
BP42909	O 1kj	10-11-2021	16-11-2021	VRS Meijendel	gecontroleerd		26	6
BP43032	O 1kj	11-11-2021	16-11-2021	Witte Singel 82, Leiden	dood		21	5
Koolmees								
V901880	V 2kj	10-1-2018	10-4-2021	Kraansvlak nestkast 29, NP Zuid-kennemerland	gecontroleerd		6	1186
V993506	O 1kj	14-2020	5-2-2021	VRS Castricum	gecontroleerd		22	236
V945023	O 1kj	18-6-2019	29-5-2021	Twee Hogerwoerddwarsstraat, Haarlem	dood		9	711
V945830	V 1kj	27-9-2021	16-10-2021	VRS NP Zuidkennemerland	gecontroleerd		10	19
V994501	O 1kj	16-7-2021	12-11-2021	J.C. vander Lansstraat, Den Haag	dood gepakt door kat		37	119
Y026279	V 1kj	18-10-2021	24-10-2021	VRS Meijendel	gecontroleerd		26	6
Y026280	V 1kj	18-10-2021	29-10-2021	VRS Westenschouwen	gecontroleerd		93	11
Ekster								
3294397	O 1kj	24-5-1980	24-2-2021	Bloemendaal	Dood, ringegevonden		8	14886
Spreeuw								
L407122	M 1kj	16-6-2021	27-6-2021	Molenweg, Kamperland	dood		102	11
L407331	V 1kj	19-7-2021	18-9-2021	VRS Meijendel	gecontroleerd		26	61
Putter								
BL57128	O 1kj	24-3-2020	15-1-2021	Deken Zandaglaan, Vogelenzang	gecontroleerd		4	297
Rietgors								
BN82077	O 1kj	9-6-2021	2-10-2021	Doovegat, Haasdrecht	gecontroleerd		42	115

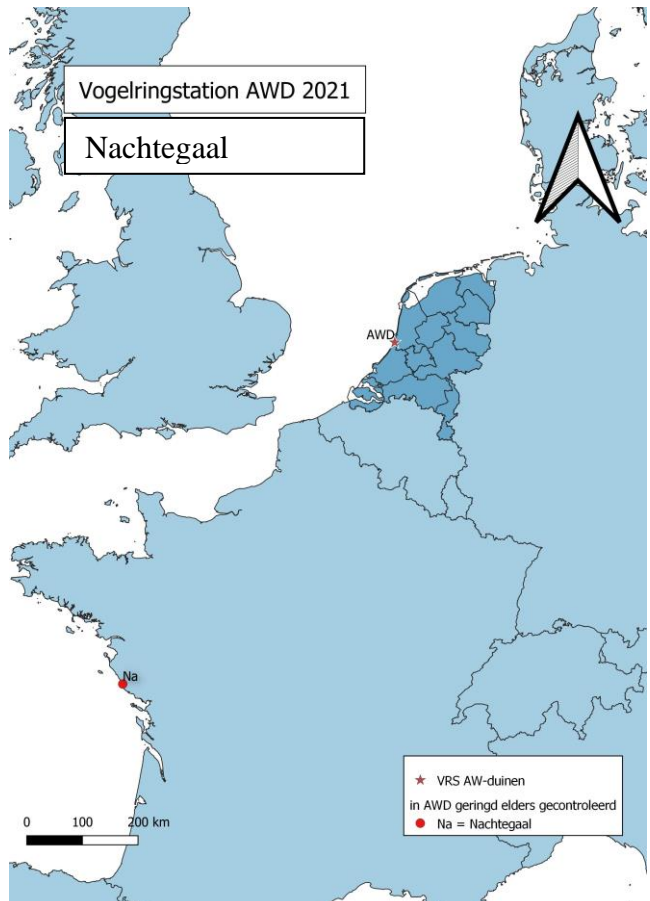
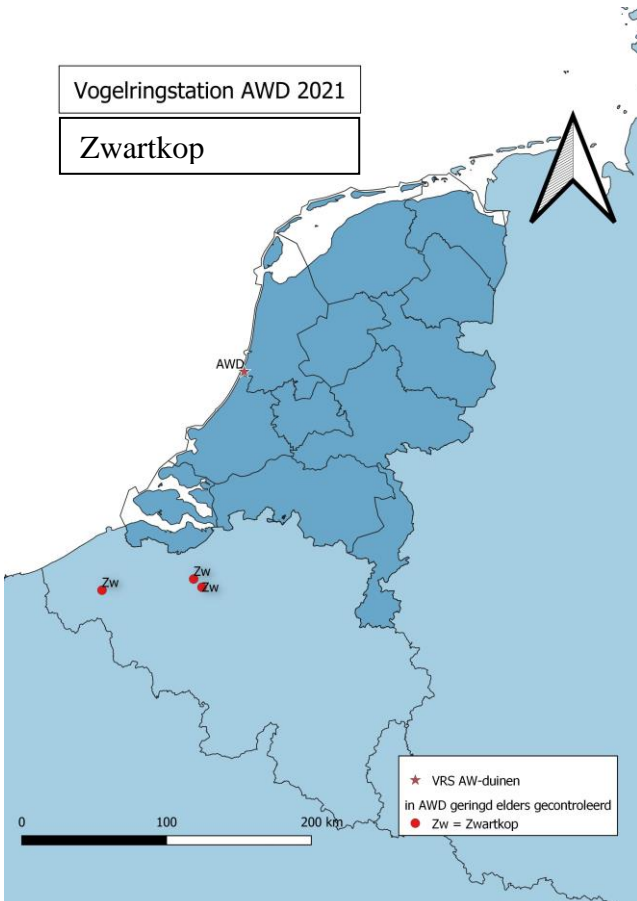
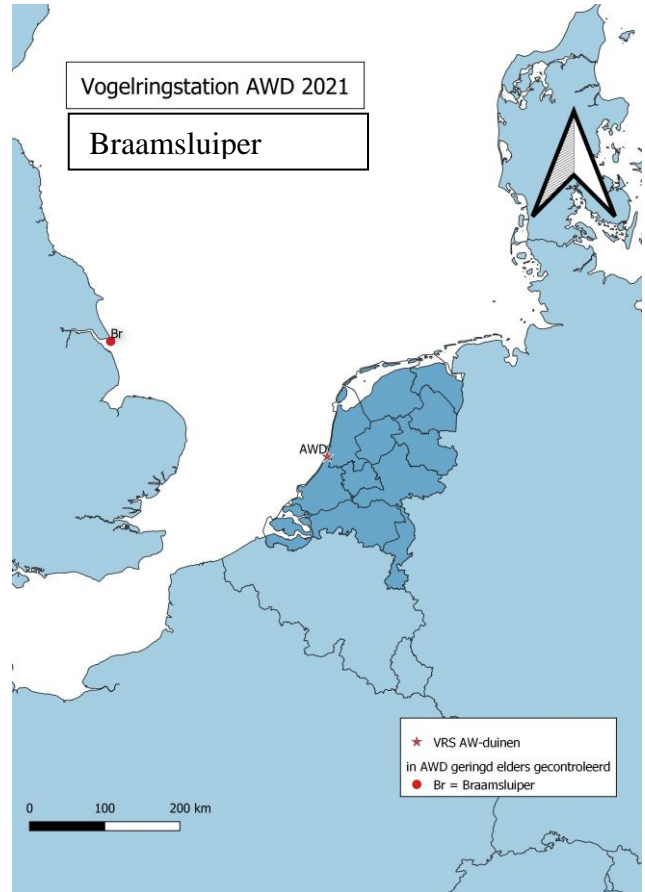
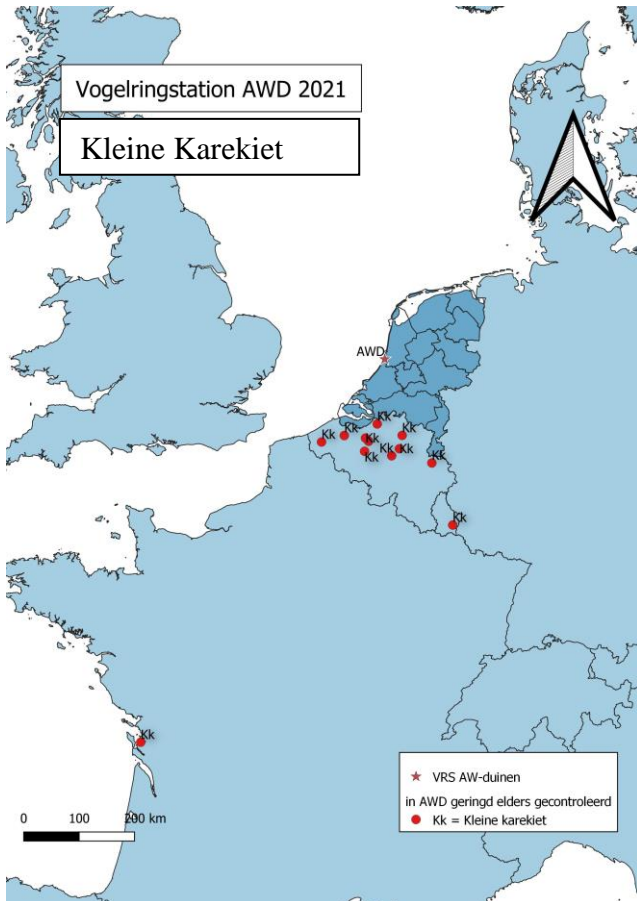

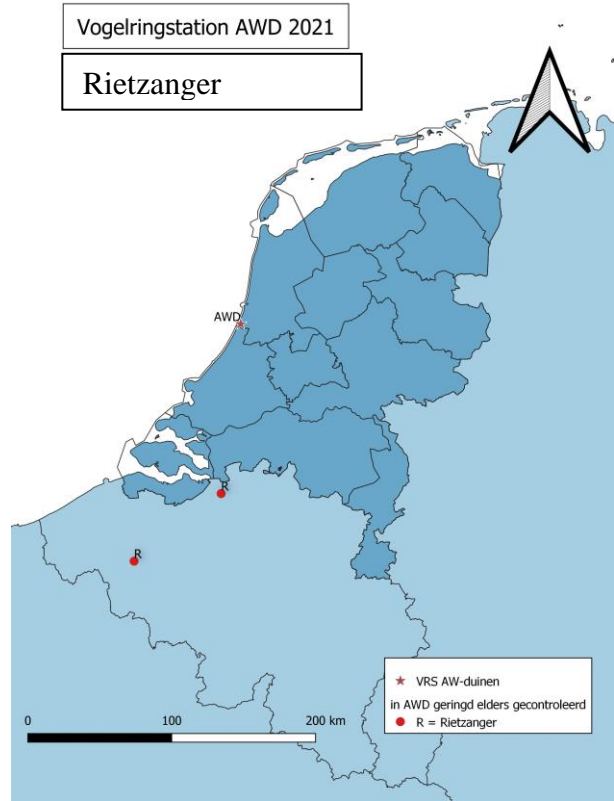
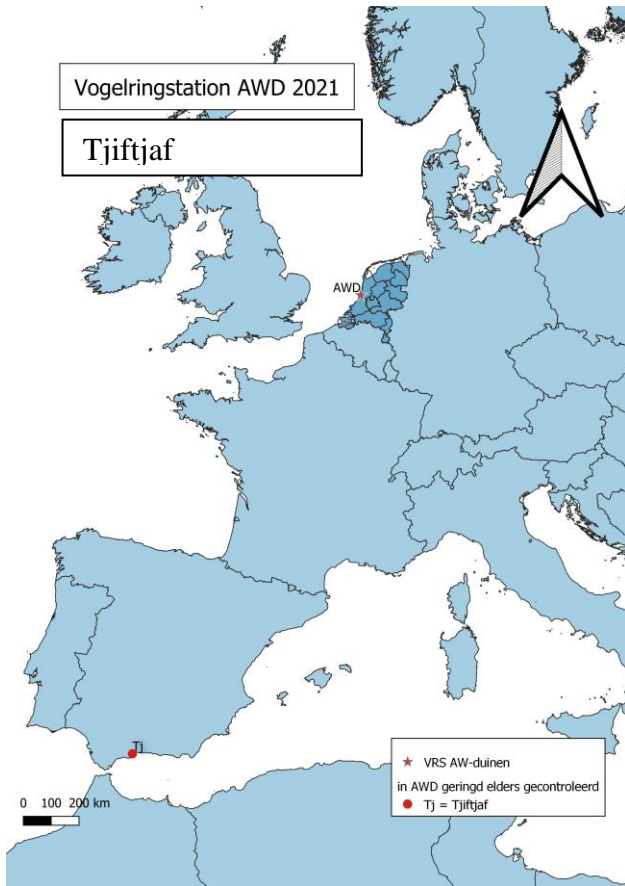
Foto Hans van Lamoen, Draaihals

Terugmeldingen van vogels in de AWD met een niet door ons aangelegde ring.

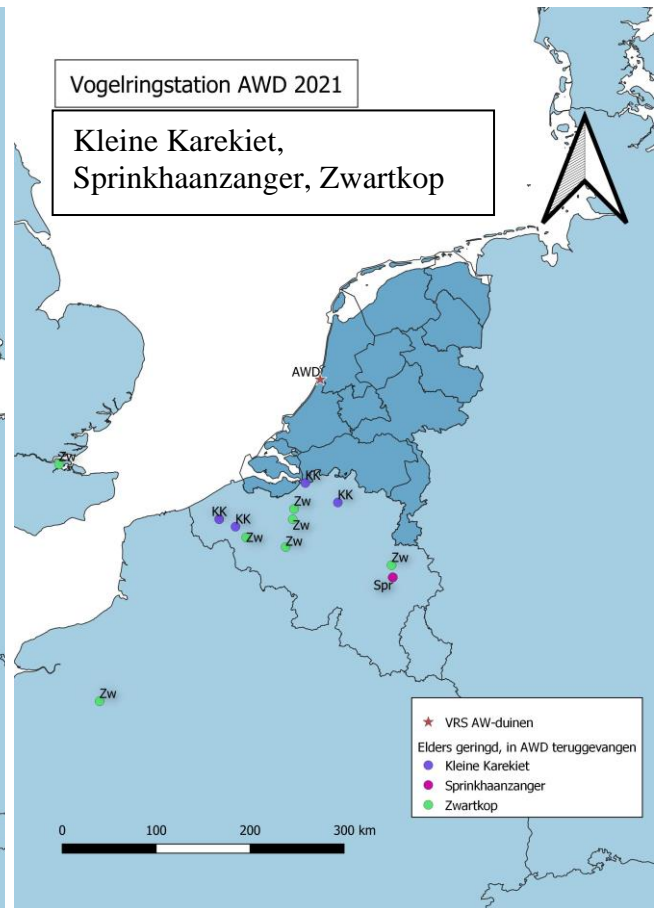
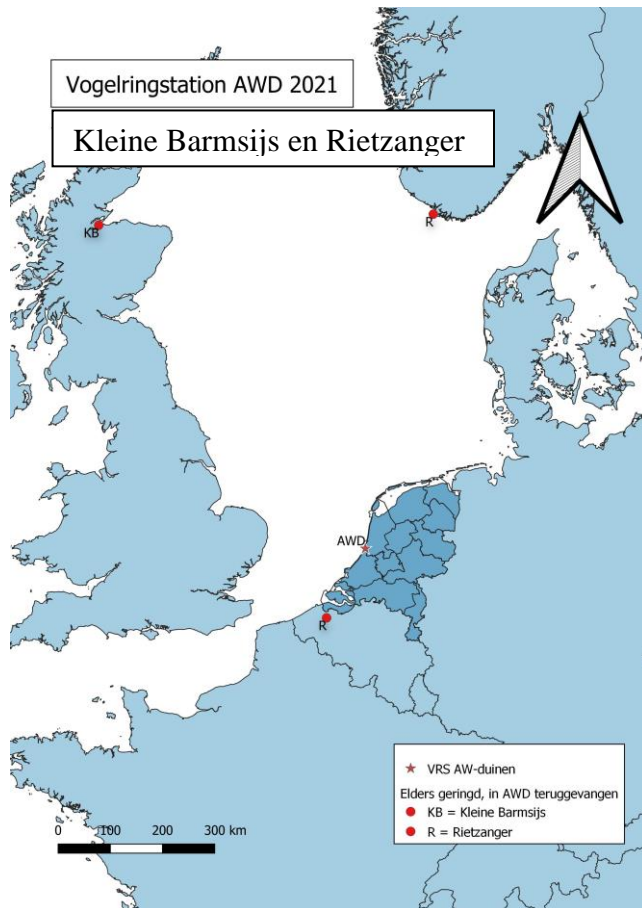
Terugmeldingen van vogels met een niet door ons aangelegde ring, gevangen of gevonden buiten de AWD							
Soort, ringnr	gesl/lft	geringd op	terug AWD	ringplaats en bijzonderheden		km	dagen
Nachtegaal							
V972653	O 1kj	13-6-2020	3-6-2021	VRS Meijendel	gecontroleerd	26	355
Roodborst							
BL54208	O 1kj	23-8-2021	25-8-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd	8	2
Blauwborst							
BJ85457	V 1kj	1-9-2020	16-7-2021	VRS Castricum	gecontroleerd	22	
BL53548	O 1kj	24-7-2021	12-9-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd	8	50
Roodborsttapuit							
BN16001	O 1kj	12-9-2020	3-3-2021	VRS Westenschouwen		93	172
Sprinkhaanzanger							
16502022	O 1kj	25-7-2020	7-5-2021	Harze, België	gecontroleerd	ook op 12-5, 13-5, 14-5 18-5, 28-5, 30-5, 2-6, 9-6 15-6, 23-6, 4-7, 1-8	224 0 0
Snor							
BN04419	O 1kj	5-8-2021	14-8-2021	VRS Castricum	gecontroleerd	22	9
Rietzanger							
15911088	O 1kj	16-8-2019	15-7-2020	Teralfene, België	gecontroleerd	152	334
HN21176	O 1kj	10-8-2021	24-8-2021	Farsund Airport, Lista, Farsund, Noorwegen	gecontroleerd	654	14
Kleine Karekiet							
16014999	O 1kj	30-8-2019	19-7-2020	Herentals, België	gecontroleerd	132	324
16277727	O 1kj	5-8-2020	23-7-2021	Ingelmunster, België	gecontroleerd	181	352
16482244	O 1kj	25-8-2020	23-6-2021	Staden, België	gecontroleerd	ook op 3-8,	183 302
16519688	O 1kj	31-8-2020	1-9-2020	Barendrecht, België	gecontroleerd	111	1
BF50491	O 1kj	3-8-2018	18-7-2021	VRS Castricum	gecontroleerd	22	1080
BG93435	O 1kj	17-7-2019	30-5-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd	ook op 13-6, 28-6, 11-7, 28-7	8 683
BJ83754	O 1kj	13-7-2020	26-7-2021	VRS Castricum	gecontroleerd	22	378
BL51929	O 1kj	23-9-2020	19-7-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd	8	299
Tuinfluitier							
V899796	O 1kj	24-6-2021	9-7-2021	VRS Castricum	gecontroleerd	22	15
Zwartkop							
16388925	V 1kj	25-8-2020	15-9-2020	Soumagne, België	gecontroleerd	210	21
16499949	V 1kj	6-9-2020	19-9-2020	Ingooigem, België	gecontroleerd	185	13
16567771	M 1kj	6-9-2020	14-9-2020	Beaufays, België	gecontroleerd	212	8
16693489	M 1kj	6-9-2020	14-9-2020	Herne, België	gecontroleerd	182	8
16698278	M 1kj	25-8-2020	2-9-2020	Lebbeke	gecontroleerd	151	8
9720488	V 1kj	11-9-2020	8-6-2021	Observatoire Ornithologique, Bouafles, Frankrijk	gecontroleerd	415	270
ABJ2793	M 1kj	22-8-2019	30-4-2021	Rochester ME3 8NY, Verenigd Koninkrijk	gecontroleerd	292	617
BN06292	M 1kj	7-9-2021	9-9-2021	VRS Castricum	gecontroleerd	22	2
V972670	O 1kj	20-6-2020	4-7-2021	VRS Meijendel	gecontroleerd	25	379
V976209	M >1kj	21-7-2019	22-9-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd	8	794
V976406	M 1kj	5-8-2019	5-9-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd	8	762
Y059956	O 1kj	28-6-2021	9-9-2021	Gemaal Leemans	gecontroleerd	73	73
Y069496	O 1kj	5-8-2021	15-9-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd	8	41
Fitis							
APV451	O 1kj	23-6-2020	13-4-2021	VRS Castricum	gecontroleerd	ook op 14-4	22 294
APV492	O 1kj	26-6-2020	24-4-2021	VRS Castricum	gecontroleerd	ook op 28-5, 16-7	22 302
Tjiftjaf							
ALX432	O 1kj	3-7-2021	14-9-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd	ook op 19-7	8 73
ALX765	O 1kj	16-11-2021	4-12-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd	8	18
Vuurgoudhaan							
APD760	V 1kj	7-11-2020	18-12-2021	VRS Meijendel	gecontroleerd	ook op 23-12	26 411
Baardman							
BL29503	V vg	21-9-2021	31-10-2021	Oostvaardersdijk kmp28	gecontroleerd	60	40
Pimpelmees							
BE33639	O 1kj	28-5-2021	7-10-2021	Landgoed Hoogergeest, Driehuis-Velzen	gecontroleerd	14	132
BJ65795	O 1kj	14-9-2019	20-3-2021	Natuureservaat de Kamperhoek	gecontroleerd	80	553
BL54233	O 1kj	24-8-2021	18-12-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd	8	116
BN58747	O 1kj	16-10-2021	18-10-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd	8	2
BN58756	O 1kj	16-10-2021	18-10-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd	8	2
BN58889	O 1kj	9-11-2021	10-11-2021	VRS Van Lennep	gecontroleerd	ook op 20-11	8 1
BN57295	O 1kj	1-1-2021	16-10-2021	Westkapelle	gecontroleerd	117	288
BN67601	O 1kj	28-10-2021	4-11-2021	Natuureservaat de Kamperhoek	gecontroleerd	81	7
BP18812	O 1kj	23-10-2021	29-10-2021	VRS Meijendel	gecontroleerd	26	6
BP28836	O 1kj	5-11-2021	16-11-2021	VRS Castricum	gecontroleerd	22	11
BP27798	O 1kj	17-10-2021	31-10-2021	VRS Castricum	gecontroleerd	22	14
BP28951	O 1kj	10-11-2021	11-11-2021	VRS Castricum	gecontroleerd	22	1
BP29209	O 1kj	11-11-2021	14-11-2021	VRS Castricum	gecontroleerd	22	3
Koolmees							
V978875	pull	30-5-2021	26-6-2021	Kraansvlak, Nestkas 21, NP Zuid-Kennemerland	gecontroleerd	6	27
Kleine Barmsijs							
AFN8604	O 1kj	17-9-2020	6-1-2021	High Street, Verenigd Koninkrijk	gecontroleerd	803	111
Rietgors							
V875720	M >1kj	10-7-2018	19-3-2020	VRS Meijendel	gecontroleerd	26	618

Vogels in AWD geringd elders gecontroleerd

Vogels elders gering en in AWD gecontroleerd

Wintervangsten 2020-2021

Koos van Ee

Na ons 50 jarig bestaan in 2015 bleef de vraag hangen; Welke vogels maken gebruik van de AWD in de winterperiode?

In de herfst van 2017 hebben we de halve opstelling laten staan om daar in de winter, met vangbaar weer, vangpogingen te ondernemen, om te kijken welke vogels maken gebruik van ons vangterrein. Ook de jaren daarna in de winter, is de halve opstelling blijven staan en vanaf 2018 zijn we ook de vangsten in de CES locatie herkenbaar gaan registreren. Op de CES locatie gebruiken we vanaf 2018 ook buiten het ces-seizoen geen geluid!. Op de baan draaien we meestal de oktober 3 standaardmixen, eventueel aangevuld met geluiden van invasiesoorten. Bij het slagnet de piepers, kwikken en leeuweriken. Op de meeste vangdagen hebben de netten zo'n 5 uur open gestaan. Bij de snippenetten: de snippen en waterrallenmixen.

De wintervangsten zullen zeker beïnvloed worden door de weersomstandigheden, daarom een korte beschrijving van het weer in deze winter.

December 2020

Een typische decembermaand zoals we die de laatste jaren gehad hebben: meer herfst dan winter. Temperaturen tussen de 5 en 10 graden, meestal westenwind en behoorlijk wat regen. Een enkele nacht met nachtvorst. De geulen stonden nog droog vanwege het verwijderen van de bagger. Het vangterrein was dus nog kurkdroog, dit zorgde voor een minder aantrekkelijk vangterrein. 8 vangdagen kunnen maken met de winteropstelling. 110 vogels, is wat minder dan dat we de laatste jaren in december gewend waren.

Januari 2021.

Januari startte met mooi rustig vorstvrij winterweer. Het werd een zachte natte kwakkelwintermaand. Behoorlijk wat regendagen en temperaturen tussen de 1-5 graden. Er waren regelmatig dagen met minder wind en de vogels bleven in het duingebied foerageren. We konden 12 vangdagen maken en met 199 vogels was het een goede vangmaand.

Februari 2021

Februari begon nat en winderig. Vanaf 7 februari kregen we een week echte winter. Stevige sneeuwval met veel oostenwind, gevolgd door een aantal echte vriesdagen. Op 9 februari kon steven een echte sneeuw-vangdag maken en was er sprake van sneeuwtrek. Een dag later was het alweer voorbij. Zo snel als de vorst inviel, zo snel was het ook weer voorbij. Een goede week later was het 25 graden warmer en echt voorjaar. Op 22 februari vingen we een hele vroege Blauwborst en een paar tjiffen. We konden 9 vangdagen maken en we vingen 102 vogels, een hoog aantal voor februari.

Maart 2021

Maart was over het algemeen een maand met een te lage temperatuur voor de tijd van het jaar. Het tweede weekend was er een echte storm en ook het vierde weekend was het behoorlijk winderig. Het was dan ook nog geen voorjaar en echte voorjaarstrek was er pas op de laatste dagen van de maand. Alleen de Kwikstaarten waren soms aardig aanwezig. De laatste dagen waren ronduit lenteachtig, vooral op 31 maart, toen vloog de temperatuur van 0 naar 20 graden. We vingen ineens zwartkoppen, rietzangers(de vroegste!), Fitis en roodborsttapuiten. We konden 9 vangdagen maken en met 174 werd het een gemiddelde maartmaand.(wel dankzij de laatste vangdag).

Kijken we naar de winter als geheel: dan zien we een gemiddeld zachte natte winter met van alles wat.

Overzicht van de afgelopen 4 winters:

	Dec.	Jan.	Feb.	Mrt.	Totaal
2017-2018					
Aantal per maand	147	57	35	262	501
Aantal vangdagen	8	7	5	13	33
Aantal soorten totaal	21	15	9	28	37
2018-2019					
Aantal per maand	138	87	71	177	473
Aantal vangdagen	11	9	8	9	37
Aantal soorten totaal	20	19	16	24	39
2019-2020					
Terugvangst % ces/baan					65/44 %
Aantal per maand	122	82	47	256	507
Aantal vangdagen	7	7	4	13	31
Aantal soorten totaal	16	12	10	26	29
2020-2021					
Terugvangst % ces/baan					61/42 %
Aantal per maand	110	199	102	174	585
Aantal vangdagen	8	12	9	9	38
Aantal soorten totaal	17	20	22	28	41

Enkele opvallende zaken deze winter:

Een winter met van alles wat en dat zorgde ook voor de meest soortenrijke winter van deze eeuw. We misten de eigenlijk alleen de sijzen en kepen. De in maart terugvliegende Graspiepers vlogen ook dit jaar hoog over.

De top 5 was dit jaar:

1. Pimpelmees
2. Merel
3. Tjiftjaf
4. Koolmees
5. Goudhaan/Winterkoning

Het lijkt erop dat de Baardmannen door de vorstperiode in februari uit de AWD zijn vertrokken. Een aantal zuidelijke trekkers waren extreem vroeg terug dit jaar: Blauwborst, Rietzanger en Fitis.

Ondanks de overvloedige regenval was de waterstand in het terrein de afgelopen winter ook weer erg laag. Gevolg: heel veel hertenpaadjes, platgetrapt riet en nauwelijks vangbare snippen/rallen.

Ook dit jaar bleven de Cetti's zangers de hele winter aanwezig.

Een sneeuw-vangdag met een paar soorten die niet elke winter gevangen worden: Waterpiepers en een Grote Lijster.

Leuk was verder de vangst van een paar eksters.

Op de CES locatie bedroeg het % terugvangsten 61% en op de baan was dit 42%. Dit is een opmerkelijk verschil. Dit past helemaal in het beeld van de afgelopen jaren sinds 2018. We hebben toen het besluit genomen om op de ces-locatie het hele jaar geen geluid te draaien.

Dit lijkt toch echt het gevolg van het gebruik van geluid op de baan en op de CES locatie niet. We zullen dit de komende jaren blijven volgen.

Foto Hans van Lamoen, Waterrietzanger.

RAS-project Oeverwaluwen Haarlemmermeer 2019

Marcel Schalkwijk

En we gaan het tweede jaar in met de corona pandemie. Ook voor ons als club vrijwilligers zijn we met handen en voeten gebonden aan de regels die door de overheid zijn opgesteld. Onder andere valt hier ook onder dat er geen groepen groter dan 10 bij elkaar mogen komen.

Hiermee werd gelijk een streep gehaald door de jaarlijkse schoonmaakactie en RAS-ring excursie. Zoals al eerder gemeld in het jaarverslag van 2020 heeft de gemeente Haarlemmermeer toegezegd de oude wand te vervangen voor een nieuw exemplaar. Eentje die meer van deze tijd is en ook nog eens een stuk groter voor wat de broedpijpen betreft. De nieuwe broedwand bevat 168 gaten i.p.v. de 100 van de oude wand.

De werkzaamheden voor de nieuwe wand werden in de tweede week van januari gestart. Na een kleine 2 weken zijn de werkzaamheden afgerond en stond er een prachtige broedwand. De toplaag van de wand zou nog worden ingezaaid met een bloemenmengsel voor de diversiteit. Vervolgens was het verzoek om de wand nog een kleurtje te geven zodat deze meer in de omgeving paste. Ook deze werkzaamheden en de daarbij behorende kosten zouden op rekening komen voor de gemeente Haarlemmermeer. Echter deze werkzaamheden moeten nog worden uitgevoerd. En hiermee was het afwachten wat de Oeverwaluwen zouden gaan doen. Dat blijft altijd een verrassing.

In de tussentijd is de wand nabij het Sportcomplex Koning Willem-Alexander (hierna SKWA) schoongemaakt. De zavelgrond is ook dit jaar weer netjes geleverd door groenbeheer van de gemeente Haarlemmermeer. In ruim 2 uur was de wand weer helemaal schoon en gevuld voor het komende broedseizoen.

Eind maart druppelden de berichten binnen dat de eerste Oeverwaluwen waren gezien nabij de nieuwe broedwand aan de Toolenburg plas. Dit bleek ook te kloppen, maar aan de ander kant van de plas was ook Oeverwaluw bedrijvigheid. In deze natuurlijke wand nabij restaurant de Lieweling werd flink gegraven. Dit was van korte duur, want een kleine maand later was er geen Oeverwaluw meer te bekennen.

Gelukkig was er bedrijvigheid genoeg bij de nieuwe wand. Daar werd druk gegraven en koppeltjes gevormd.

Bij de SKWA wand bleef het angstvallig stil. Geen één Oeverwaluw was er te bekennen. Totdat er iemand opmerkte dat er hemelsbreed nog geen 200 meter bij de SKWA wand een heel klein wandje in een woonwijk aan de Bennebroekerweg Oeverwaluwen rond vlogen. Bij controle was deze gehele wand van 24 gaten voor 90% bezet.

Oeverwaluw	Nieuw	Eigen terugmelding	Niet van ons	Eindtotaal
Broedwand Bennebroekerweg	5	3		8
Broedwand SKWA	26	14	1	41
Broedwand Toolenburger plas	207	19	2	228
Eindtotaal	238	36	3	277

Tabel Totaalvangst

Op 23 juni zijn we voor de eerste keer naar de nieuwe Oeverwaluw wand gegaan bij de Toolenburger plas. Dat was een daverend succes. Nog niet eerder hebben we in 3 uur tijd zoveel Oeverwaluwen in onze handen gehad (zie bovenstaande tabel). Op deze mooie avond was het druk rond de plas en dat leverde nogal wat discussie op met mensen die uitleg wilden over onze bezigheden. Die wisten we na onze uitleg enthousiast te maken. Er waren er ook die de autoriteiten gingen bellen. En die kwamen natuurlijk langs. De van te voren geïnformeerde politie reed door, echter de BOA's wilden er het fijne van weten. Die hebben we zo goed en kwaad als het kon uitleg gegeven. Door weeromstandigheden hebben wij deze wand maar één keer kunnen bezoeken.

Het was aanpotten om de gevangen Oeverzwaluwen te ringen en administratief vast te leggen.

Wat het project eer doet aan zijn naam zijn de terugvangsten. Dit is tweezijdig. Vogels die geringd zijn door ons, maar elders zijn terug gevangen. Zie onderstaand overzicht.

Oeverzwaluw geringd op RAS locaties Haarlemmermeer				
Ringnr:	Geringd op:	RAS Locatie	Terug op:	Locatie
BL14984	2-6-2020	Broedwand SKWA	22-6-2021	Kleine Klinkenbergerplas, Oegstgeest
		ook op	5-7-2021	
BL15122	10-7-2020	Broedwand SKWA	3-6-2021	Kunstwand Haarzuilens

Maar wij vangen ook Oeverzwaluwen terug die elders zijn geringd.

Oeverzwaluw geringd door een andere ringer				
Ringnr:	Geringd op:	Ring locatie	Terug op:	Ras Locatie
BC86967	20-6-2021	Ganzenhoek Mijndel	19-7-2021	Broedwand SKWA
BH03902	18-6-2021	Cito Horstermeer	23-6-2021	Broedwand Toolenburger plas
BL15422	2-7-2020	Kleine Klinkerbergplas, Oegstgeest	23-6-2021	Broedwand Toolenburger plas

De Oeverzwaluw blijft een vreemde vogel als het om betrouwbaarheid gaat. Ze zijn niet gebonden aan een bepaalde broedwand en dat is al gebleken bij de terugvangsten. Er is uitwisseling tussen de broedwanden "de Leveling", Toolenburger plas en de SKWA wand.

Het onderstaand overzicht geeft enig zicht in de leeftijden van de teruggevangen Oeverzwaluwen van 2021. Bovenaan het lijstje staat een Oeverzwaluw die maar liefs 4 jaar oud is. Een hele prestatie voor deze vogel. Een rekensommetje is wel op zijn plaats. $2 \times 8500 \text{ km} = 17000 \text{ km}$ per jaar $\times 4$ levensjaren = 68000 km. Een gemiddelde automobilist rijdt dit niet weg in 4 jaar.

Ringnr	Geringd op	Terug op		
BE59785	21-06-17	03-07-19	23-06-21	
BF82956	04-07-18	08-07-19	10-07-20	19-07-21
BF83015	20-06-19	05-07-21	19-07-21	
BF83052	20-06-19	23-06-21		
BF83080	03-07-19	10-07-20	23-06-21	
BF83095	03-07-19	30-07-20	23-06-21	
BL14927	08-07-19	14-07-20	28-07-20	23-06-21
BL14933	08-07-19	23-06-21		
BL14969	24-07-19	23-06-21		
BL14975	24-07-19	23-06-21		
BL15004	22-06-20	23-06-21		
BL15012	22-06-20	23-06-21		
BL15019	22-06-20	14-07-20	28-07-20	23-06-21
BL15040	24-06-20	28-06-21		
BL15050	24-06-20	23-06-21		
BL15073	24-06-20	23-06-21		
BL15074	24-06-20	23-06-21		
BL15105	10-07-20	28-06-21		
BL15129	10-07-20	23-06-21		
BL15130	10-07-20	23-06-21		
BL15141	10-07-20	28-06-21		
BL15155	10-07-20	23-06-21		
BL15157	14-07-20	05-07-21		
BL15164	14-07-20	28-07-20	23-06-21	
BL15181	28-07-20	23-06-21		
BN43101	30-07-20	05-07-21	19-07-21	

Er mogen wel veel Oeverzwaluwen geringd zijn, maar het aantal jonge vogels dat geringd is, is bedroevend laag te noemen. Het kan een misrekening zijn van de juiste periode om te gaan ringen. Daarnaast kan het koude en natte weer van de zomer het aanbod van insecten wellicht gestagneerd hebben.

Het overzicht hier onder laat zien, dat het totaal geringde Oeverzwaluwen slechts uit 45% juveniele vogels bestaat en 54 % uit adulte vogels.

Euringcode	Naam	Totaal geringd	1 KJ	> 1KJ
9810	Oeverzwaluw	277	126	151

In de afgelopen 11 jaar hebben we al heel wat terugmeldingen gehad. Tijd om deze gegevens eens verder uit te diepen dmv het onderstaande overzicht. Op zich wijst het vanzelf wat er bedoeld wordt. Maar de 3 rechter kolommen zijn misschien niet helemaal duidelijk.

In kolom AantalTMDNoRetrap zijn de vogels die bij elke RAS sectie worden terug gevangen en geringd zijn met eigen ringseries. Het verschil tussen AantalTMD en AantalTMDNoRetrap zit hem in de Oeverzwaluwen die elders geringd zijn. De kolom %TMD geeft het percentage aan van het AantalTMD. De kolom %TMDNoRetrap geeft het percentage weer van kolom AantalTMDNoRetrap.

Jaar	Totaal	AantalRGG	AantalTMD	AantalTMDNoRetrap	%#TMD	%#TMDNorRetrap
2021	277	238	39	34	14	12
2020	284	222	62	49	22	17
2019	215	185	30	30	14	14
2018	52	41	11	10	21	19
2017	118	90	28	23	24	19
2016	366	263	103	72	28	20
2015	156	134	22	17	14	11
2014	59	53	6	4	10	7
2013	124	119	5	3	4	2
2012	66	62	4	3	6	5
2011	122	105	17	16	14	13
2010	93	84	9	8	10	9

Naast de 3 eerder genoemde broedwanden staat er nabij Lijnden nog een broedkast die geschikt is voor Oeverzwaluwen. Deze houten broedkasten staan 3 meter vanaf de kant in het water. Dit voorjaar en zomer is er regelmatig controle geweest of de kasten werden gebruikt door Oeverzwaluwen. Misschien gaat er in 2022 iets in die richting gebeuren, want dit jaar was er geen Oeverzwaluw te bekennen. De enige Nijlganzen aldaar, gebruikten de kasten als uitkijkpost. Trouwens wel een leuk gebiedje met Kievit, Bonte strandloper, Tureluur en Oeverloper. Echter de verwachting is dat dit gebied potentieel kandidaat is voor woningbouw dan wel bedrijfsgebouwen.

Jaarverslag Roofvogels en Uilen van de Amsterdamse Waterleidingduinen 2021.

Fred koning & Henk Jan Koning.

Inleiding

In 2021 werden voor de zestigste keer de gehele Amsterdamse Waterleidingduinen (AWD) wederom geïnventariseerd op roofvogels en uilen. Alle territoria werden op kaarten ingetekend, nesten opgezocht en geïnspecteerd, en waar mogelijk werden de jongen van een ring voorzien. Tabel 1 toont een overzicht van de aantallen roofvogels in de AWD en hun broedsucces. Helaas vestigden zich ook dit jaar, geen wespddieven meer in de AWD ondanks dat er aan het begin van het broedseizoen enkele gezien werden in de AWD, niet ver van hun laatste broedplaats. Wel konden we, sinds 1999 eindelijk weer een broedgeval vaststellen van een boomvalk.

Soort	Territoria	Legsels	Succesvolle nesten	Uitgevlogen jongen	Geringde jongen
Bosuil	17	13	4	7	4
Buizerd	18	9	7	9	3
Havik	10	9	5	14	11
Sperwer	2	1	1	3	0
Boomvalk	1	1	1	3	0

Tabel 1: Aantallen territoria en broedresultaten van roofvogels en uilen in de AWD in 2021.

De Bosuil

Gedurende het jaar werden er 15 volwassen vrouwtjes en 4 volwassen mannetjes gevangen. Vijf van deze uilen hadden nog geen ring en werden daarom meteen geringd. Dit zijn vaak uilen die zich nog ergens proberen te vestigen en de meeste daarvan zijn daarom nog geen twee jaar oud. Van de overige 14 is de geboorteplaats bekend. Sinds 1961 zijn er 975 nestjongen geringd. Tot op heden ontvingen we 82 terugmeldingen van plaatsen buiten de AWD. 137 bosuilen vingen we zelf terug of werden terug gemeld binnen de AWD. Van 51 van deze uilen weten we dat zij niet tot broeden kwamen omdat zij te vroeg stierven en/of nog geen territorium bezaten. Van 5 weten wij niet of zij wel of niet gebroed hebben en de overige 81 werden wel broedend aangetroffen. Deze 81 uilen (8,4 % van alle geringde jongen) worden ook wel de 'recruiters' genoemd en vormen de nieuwe aanwas van de broedpopulatie. Dit percentage verschilt per soort, kleinere soorten vertonen lagere percentages omdat relatief minder jongen overleven (worden gepredeerd door grotere soorten) en moeten daarom relatief meer jongen produceren. Terwijl grotere soorten (met minder vijanden) vaak hogere percentages vertonen omdat hun jongen betere overlevingskansen hebben. Enkele soorten ter vergelijking: sperwer 8,4 % (Newton, 1989), 12 % bij de Visarend (Postupalsky, in Newton, 1989), 5,7% Eastern screech owl (Gelblach, in Newton, 1989). Verder hangt dit percentage dus nauw samen met overleving van jongen maar ook vaak hoe snel er geschikte plekken vrij komen binnen de populatie. Een laag percentage kan daarom ook duiden op slechte omstandigheden waarbij weinig jongen groot worden. Wanneer er dan ook onvoldoende immigratie is zal de populatie gaan krimpen. Een erg hoog getal kan ook wijzen op lage overlevingskansen voor adulten, waardoor er telkens veel geschikte plekken vrijkomen waar jongen zich kunnen vestigen maar waar ze gemiddeld niet erg oud worden. In een stabiele populatie geeft dit getal vooral weer welk aandeel eigen jongen er nodig is om de populatie op peil te houden.

Hoewel bosuilen hun dieet regelmatig aanvullen met vogels, kikkers en zelfs insecten, blijven kleine zoogdieren hun voornaamste prooidiergroep. Vooral muizen zijn erg belangrijk en in de AWD is vooral de bosmuis de meest belangrijke prooidiersoort. Jaren met veel bosmuizen resulteren in

betere broedresultaten dan jaren met weinig bosmuizen. Aanvankelijk leek 2021 een redelijk goed jaar te worden. De uilen waren goed op gewicht en een aanzienlijk deel van de paren ging over tot broeden. De gemiddelde legselgrootte bedroeg 3,0 ei per legsel (n=11). In twee gevallen konden we de legselgrootte niet vaststellen: in 1 nest werd namelijk 1 verlaten koud ei aangetroffen en hoogstwaarschijnlijk was dat legsel niet compleet. En in een territorium aan het NO-kanaal broedde het paar, dat gewoonlijk in onze nestkast broedde, dit jaar net buiten het hek in een kast in een privé tuin. Deze nieuwe kast hangt nog geen 100m meter van de kast waar ze altijd broedde en daarom is besloten dit paar wel mee te rekenen in tabel 1.

Ondanks de relatief goede start stortte de muizenstand in het vroege voorjaar waarschijnlijk helemaal in. Behalve het eerder genoemde nest verlieten nog 8 uilen hun eieren, waardoor er slechts 4 nesten overbleven en daar werden maar 7 jongen grootgebracht. Drie daarvan bleven ongeringd omdat die uit de kast net buiten het hek kwamen maar doordat ze na het uitvliegen de AWD introkken konden we wel hun aantal vaststellen.

Afbeelding 1: De oudste bosuil van 2021: vrouwtje met ringnummer 6161463 dat sinds 2011 in de binneduinbossen van de AWD woont, even ten zuiden van ingang Pannenland.

De Buizerd

Buizerds zijn net als bosuilen eveneens echte kleine zoogdierjagers, en ook muizen vormen een groot deel van hun dieet, zeker sinds het konijn enorm achteruit gegaan is. Buizerds gaan echter later met broeden en het lijkt erop dat veel paren dar dit jaar helemaal van afzagen. Maar ook de enorme druk van bezoekers het afgelopen jaar kan daarbij een rol gespeeld hebben. Het bouwen van kabouterbossen en hutten zorgt op veel plekken voor langdurige verstoringen. Urenlang worden er takken verzameld in de bospercelen. Vooral vogels die laag bij of op de grond broeden zoals winterkoninkjes, roodborstjes, boompiepers en houtsnippen krijgen zo geen kans zich voort te planten. Maar ook roofvogels verlaten hun nesten als het te onrustig is of ze te lang van hun eieren gehouden worden. Aan veel nesten werd wel gewerkt in het begin maar in slechts de helft van de territoria werden eieren gelegd (zie tabel 1). Dit maakte het ook lastig om de territoria vast te stellen omdat veel van de niet-broeders veel minder territoriaal waren en wat meer rondzwierven. De boomarter sloeg ook weer flink toe, op 2 nesten werden gepredeerde volwassen buizerds aangetroffen. Nog nooit ringden we zo weinig jonge buizerds, slechts 3 jongen afkomstig van 2 nesten.

Ook vermeldingswaardig, is een terugmelding van buizerd die op 28-5-1998 door ons geringd werd als nestjong met nummer 6098749. Deze vogel werd op 25-1-2021, in het Westbroekpark in Den Haag opgepikt door de dierenambulance. Helaas overleed het dier ongeveer een maand later maar deze buizerd is dus maar liefst ruim 21 jaar oud geworden!

De Havik

Als echte vogeljager had de Havik weinig last van de lage muizenstand. We stelden 10 territoria vast, dit ware er evenveel als vorig jaar. Negen paren legden eieren maar in slechts 5 nesten werden jongen grootgebracht. Opmerkelijk was een paar wiens nest werd ingepikt door een Nijlgans, zij bouwden snel een nieuw nest op 150m. afstand en legden daar 3 eieren in. Op 5 juni troffen we daar 3 jongen van 8 tot 10 dagen oud in aan maar bij de volgende controle op 22 juni bleek het alsnog mis te zijn gegaan want het nest bleek leeg. Ook nog 1 ander nest werd ingepikt door Nijlgans en bij twee nesten troffen we resten van kapotte eieren aan het was aan deze resten niet vast te stellen of dit door boomarters gedaan was of dat ze misschien al verlaten waren voor ze kapot gemaakt werden. Het waren voornamelijk wat snippers en er waren geen verdere sporen van vernieling of uitwerpselen van marters zoals we meestal aantreffen als ze actief nest plunderen. Als een nest verlaten is kunnen ook andere dieren de eieren uiteindelijk opeten. In de overige vijf nesten werden 17 jongen groot gebracht waarvan we er 14 konden ringen. Een nest zat op een niet bereikbare locatie en die drie vlogen daarom zonder ring uit.

De Sperwer

Ten westen van het NO-kanaal werden in het begin van het broedseizoen regelmatig sperwers gehoord (ook alarmerend) en gezien. Later in het seizoen werd het echter stiller en ten tijde dat er jongen moesten hebben het gebied intensief doorzocht. Het bleef echter stil en tevens vonden we ook geen plukresten of ruiveren, het paar was duidelijk vertrokken. In de herfst, toen de bomen hun blad verloren, vonden wel het nestje waarin waarschijnlijk geen jongen waren grootgebracht. Het lijkt tijdens de aanbouw al verlaten te zijn. Door fotograaf Hans Lamoen werd elders in de AWD wel een nest met 3 jonge sperwertjes gevonden. Gezien de grote afstand van het Rozenwater lijkt het erop dat het hier een tweede paar betrof. We waren echter te laat om die te ringen.

De Boomvalk

Voor het eerst sinds jaren werd er weer een broedgeval van een boomvalk vastgesteld. Vorig jaar werden op dezelfde plek ook al baltende boomvalken waargenomen maar leek een broedsel uit te blijven. Het zou kunnen dat we het dat jaar gemist hebben maar gezien de drukke locatie en de vele vogelaars die het nest van dit jaar kenden, lijkt het onwaarschijnlijk dat er op die plek vorig jaar daadwerkelijk jongen zijn uitgevlogen zonder dat dat iemand opgevallen was. Het nest dat dit paar gebruikt is een oud kraaiennest op 20 m hoogte in een dunne en helaas onbeklimbare populier. Ze brachten dit jaar in ieder geval met succes 3 jongen groot.

Afbeelding 2: Het boomvalkennest met waarop 2 van de 3 bijna vlieg-vlugge jongen te zien zijn (6 augustus 2021, foto Fred Koning).

De torenvalk

Op het Haasveld en de Westhoek worden regelmatig een of twee Torenvalken gezien. Tot broeden kwam het in de AWD niet en het vermoeden bestaat dat dit net buiten het duin gebeurt. Een vangst (op 11-12-2021) van een geringd volwassen mannetje (op de Starrenbroek) lijkt hier ook op te duiden. Deze Torenvalk was geringd als nestjong aan de Heerenweg te Noordwijkerhout op 6-6-2020.

Bron:

Newton, I. 1989 : Lifetime Reproduction in Birds. Academic Press, Lomdon.

Deze tekst mag uitsluitend in zijn geheel worden overgenomen ten behoeve van het jaarverslag voor Waternet. © F.J.Koning en H.J.Koning.

20 jaar watervogels tellen rond het ringstation AWD

Christien Kemp

Foto: NHA beeldbank de Boer

Watervogeltelling 1ste infiltratiegebied.

Als lid van de vogelwerkgroep volgden Marianne van der Stoop en ik talloze cursussen en gingen mee op excursies. Het werd tijd om het geleerde in praktijk te brengen. Antje Ehrenburg en Hans Vader† vonden de ganzen- en zwanentelling in het 1ste infiltratiegebied AWD wel wat voor ons.

Wij vonden dat niet, er waren te weinig ganzen en zwanen. Niet veel later in 2002 konden wij van Joop† en Zita Kotman de watervogeltelling in het 1ste infiltratiegebied overnemen. Joop† en Zita hebben tientallen jaren dit gebied geteld.

De Watervogeltelling wordt maandelijks uitgevoerd op een vastgesteld tijdstip en data. Het tijdstip is na 10 uur en de datum moet liggen rond de 15de van de maand van september tot april. Tellingen vinden plaats vanaf de weg, op de fiets en te voet. In ons plotje hebben wij een 20-tal punten van waar wij de watervogels tellen. Alle watervogels worden door ons genoteerd, online ingevuld en doorgestuurd naar Sovon.

Waar werd wat geteld.

Rond de CES en de baan worden de meeste watervogels geteld. Geul 19, 18 en 18 poel de wilde zwanen, snippen en bokjes. Geul 12,13,14,15,16,17: kuifeend, wilde eend, kraakeend, zaagbek, brilduiker, meerkoet. Zeer leuk is het poeltje bij de CES met o.a. tafeleend, slobbeend, dodaars, krooneend, brilduiker. Zeker een bezoekje waard als er wordt gevangen op de baan en de leuke dingen aan mij doorgeven.

De krentjes

Blij worden wij van leuke bijzondere soorten: purperreiger, waterspreeuw, klapekster, houtsnip, tureluur, scholekster, ooievaar, lepelaar en roofvogels o.a. ruigpootbuizerd.

Diversen

In 2010 verhuisden de aalscholvers van de renbaan naar de punt, geul 11, met nu ong. 240 nesten zelfs in de dennenbomen. De aalscholvertelling werd gedaan door Hans Vader † en nu door Vincent van der Spek.

Een nieuwkomer vanaf 2008 is de krooneend in het plasje achter de CES.

De wintertaling en smient worden niet of nauwelijks in ons telgebied gezien; geen idee waarom.

Met regelmaat staan er geulen droog door werkzaamheden en in de geulen neemt het riet erg toe.

Soms zijn er veel zilverreigers die zich te goed doen aan de kikkers in de drooggevallen geulen. Veel riet heeft invloed op de telling. Bij de zgn. zwanenpoel, geul 4, is het tellen onmogelijk geworden.

Ten slotte.

In het 1ste gebied zijn geen grote hoeveelheden watervogels, dat varieert van 170 tot 300 watervogels per maand, maar het blijft altijd een verrassing.

Ik ga nog steeds met veel plezier op pad om te tellen maar wel alleen. Marianne heeft afgehaakt door omstandigheden.

Sinds het overlijden van Hans Vader heb ik ook zijn telling overgenomen van het Westerkanaal, een ander verhaal met heel veel watervogels tot wel 1800 watervogels per telling.

Het alleen tellen heeft zijn voor- en nadelen.

Zo kan ik even komen buurten op het ringstation voor een kopje koffie en een praatje.

Oeverzwaluwkast Kleine Klinkenbergerplas 2021

Wil Tamis

Ondanks de corona-crisis is het RAS-project oeverzwaluwkast Kleine Klinkenbergerplas, gemeente Oegstgeest, toch doorgegaan. Gelukkig waren de regels iets soepeler dan verleden jaar. RAS staat voor "Retrapping Adults for Survival", een project dat zich specifiek richt op de overleving op basis van de terugvangsten uit voorgaande jaren.

Er waren drie vangrondes in het zomerseizoen van 2021. Het voorjaar van 2021 was koud en nat. Hierdoor zijn we ruim een week later gestart met de vangsten. Er zijn in totaal 132 vogels gevangen: 131 oeverzwaluwen en 1 kleine karekiet (een adulte man). Van de 131 gevangen oeverzwaluwen zijn er 73 vogels nieuw geringd en 58 terugvangsten. De nieuw geringde vogels zijn 27 juveniele vogels, dus in 2021 geboren, en 46 adulte vogels. Van de 58 terugvangsten dit jaar zijn er 37 terugvangsten van 25 vogels geringd in eerdere jaren en 18 vogels (21 terugvangsten) geringd dit jaar. Sommige vogels zijn dit jaar dus meer dan één keer, soms zelfs in elke ronde, gevangen.

Onder de 25 oeverzwaluwen geringd in eerdere jaren, en dit jaar teruggevangen in de Kleine Klinkenbergerplas, waren drie vogels die elders zijn geringd: één vogel in 2017 nabij Antwerpen; deze is ook bij ons in 2020 al gevangen. Een vogel is in 2019 als adult geringd in Delft, vervolgens in 2020 teruggevangen in Haarzuilens (Utrecht) en dit jaar teruggevangen in de Klinkenbergerplas. Een oeverzwaluw is in 2020 geringd in Hoofddorp en dit jaar teruggevangen in de Klinkenbergerplas. Er zijn dit jaar geen oeverzwaluwen van ons elders teruggevangen.

De gemeente heeft dit jaar voor het pad, dat door vissers was gemaakt langs de kast, een hek geplaatst. Dit werkt goed. Maar toch hebben we dit jaar te maken gehad met verstoring rond de kast/ringplek. Bij de tweede vangronde was een looppad gemaakt vanaf het informatiebord naar de kast en was een vangmateriaal verdwenen. Er waren ook vissers actief met een drone, en die maakten nabij de kast tijdens de tweede ronde een nieuw pad, terwijl in dat gebied helemaal niet gevist mag worden. Bij de derde ronde bleek opnieuw een pad gemaakt te zijn vanaf het informatiebord. Verder liepen regelmatig loslopende honden tussen en door de ringplaats (met de bijhorende risico's voor de vogels...). We hopen met de gemeente nog dit jaar in gesprek te gaan over verdere oplossingen.

In vergelijking met verleden jaar zijn er minder vogels gevangen. Het was met name na de eerste ronde dus na de verstoring opmerkelijk stiller bij de kast. Ik vermoed dus dat de verstoring hier toch een negatieve rol heeft gespeeld.

Ik wil alle vrijwilligers van harte danken en hoop volgend jaar weer zo'n succesvol en gezellig jaar te hebben, hopelijk dan weer zonder corona-regels.

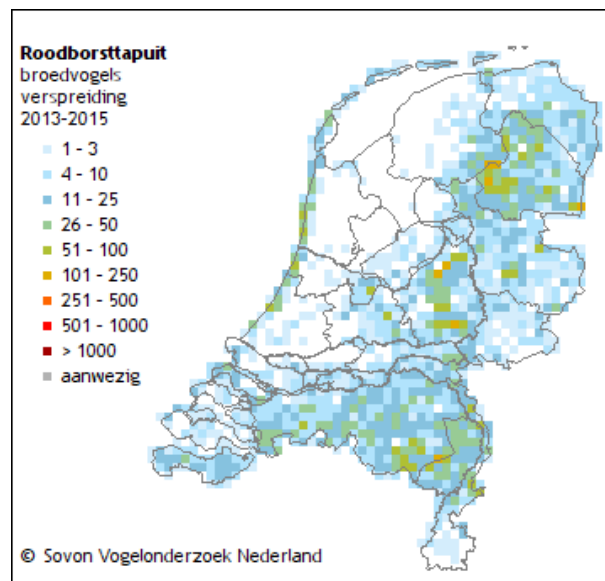
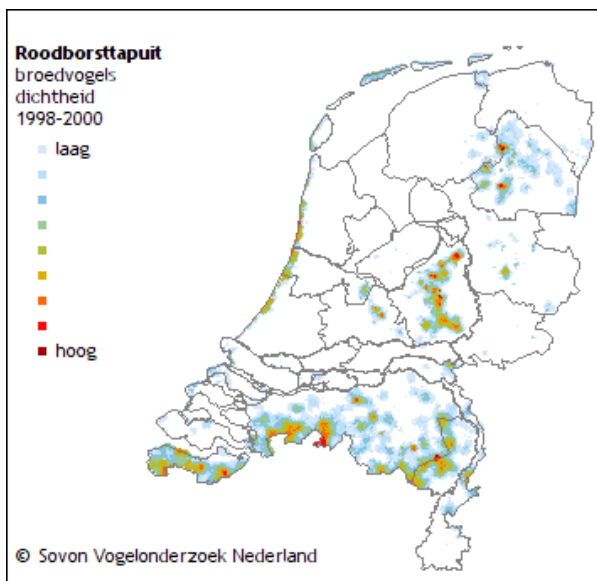
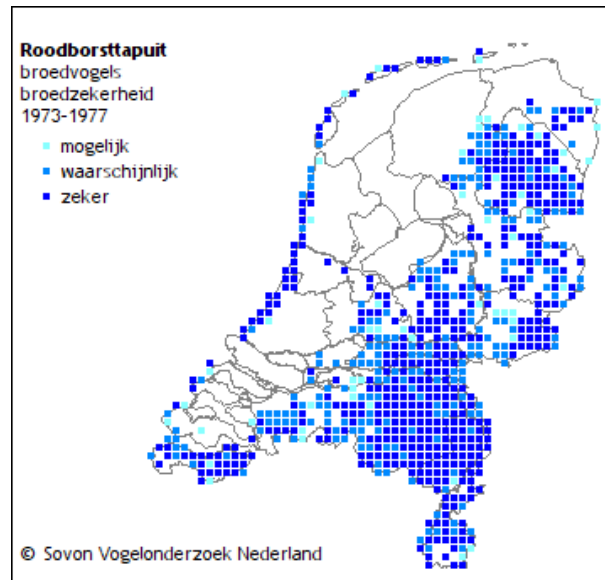

De vangsten van de Roodborsttapuit in de AWD

Koos van Ee

De Roodborsttapuit is een vogel van het halfopen landschap op de zandgronden. De vogels hebben een voorkeur voor gebieden met struiken met een ruige onder begroeiing. Het nestje is op of net boven de grond te vinden. Van ruigten en niet van kort gemaaide bermen enz. zijn de vogels niet gecharmeerd.

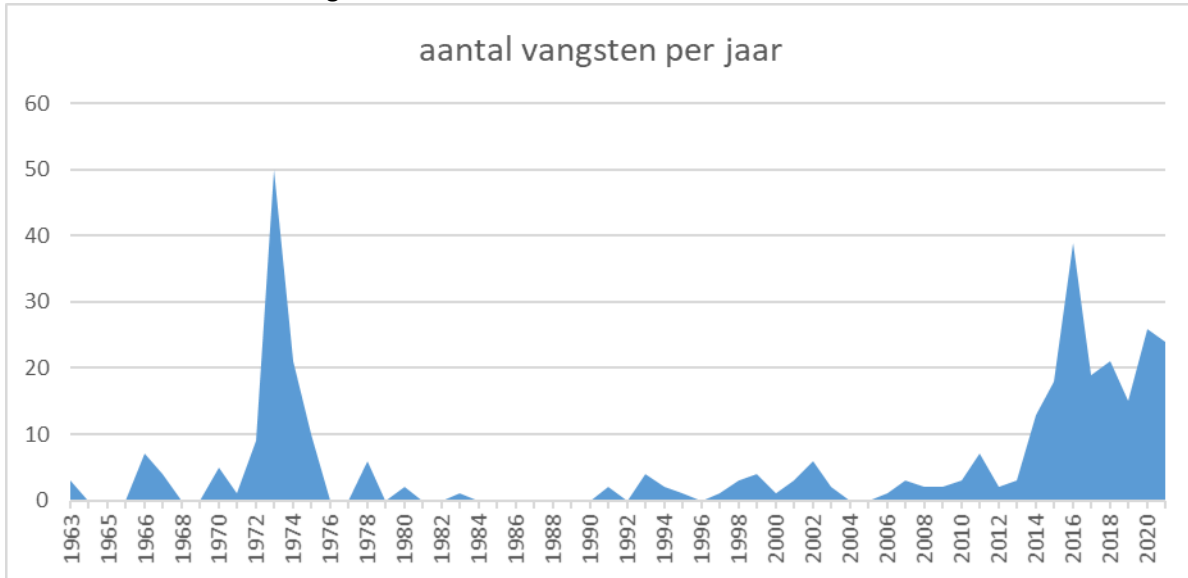
De Roodborsttapuit is een echte insecteneter en trekvogel, die in de winter zich meestal verplaatst naar Zuid-Europa. De laatste jaren worden ze in zachte winters steeds vaker waargenomen. In de jaren 50-70 van de vorige eeuw was het een algemene broedvogel in heel Nederland. Met het herinrichten van ons landschap en door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw, ging het aantal in het laatste kwart van de vorige eeuw drastisch achteruit. Door de natuur-ontwikkelings maatregelen vanaf het begin van deze eeuw trad er herstel op. De Roodborsttapuit komt nu weer vrijwel in heel Nederland voor. *Dit is mooi te zien in de kaartjes.* Vanaf de start van ons vogelringstation zijn er Roodborsttapuiten gevangen en geringd.

De eerste jaren alleen een paar nestjes met pullen, maar vanaf 1966 ook met mistnetten. Het infiltratiegebied bestond toen nog voornamelijk uit helmgras en stuivende duinen. De eerste begroeiing bestond uit duindoorn, aangeplante dennenbossen en wilgen langs de infiltratie geulen. Dit werd een ideaal broedgebied voor de Roodborsttapuit. In de periode 1970-1974 explodeerde de vangsten. Dit was van korte duur. Vanaf 1975 werden de Roodborsttapuiten geen jaarlijkse vangsten meer.

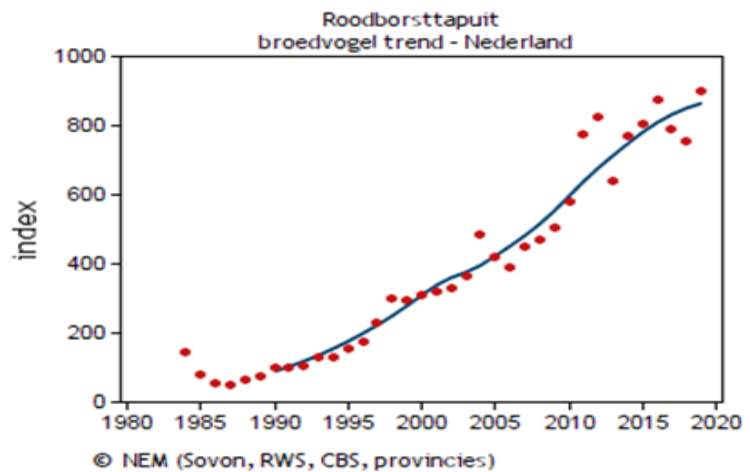
In de periode 1984 - 1990 werd er zelfs geen enkele Roodborsttapuit meer gevangen! Daarna rukte de Amerikaanse vogelkers (*Prunus serotina*) op in het duingebied. Er ontstond een gesloten begroeiing van vlier, prunus, meidoorn, kardinaalsmuts en wilg. Dit was minder aantrekkelijk voor de Roodborsttapuit. Van 1991 tot 2003 slechts enkele vangsten per jaar. Vanaf 2005 tot 2012 werd de Amerikaanse vogelkers uit de AWDuinen gekapt. Door begrazing van damherten, koeien en moeflons kreeg de overige begroeiing een steeds meer open karakter.

Vanaf 2006 kregen we de Roodborsttapuit weer jaarlijks in handen. Vanaf 2014 groeit het vangstaantal explosief. In 2016 piekt de vangst weer met 39 exemplaren. Daarna schommelt het vangstaantal tussen de 15 en 25.

Vergelijken we deze aantalsontwikkeling van onze vangsten met de trendontwikkeling van de Roodborsttapuit in Nederland, dan zie we:

- De groei van onze vangsten is later ingezet.
- De groei is veel explosiever.

Een mogelijke verklaring hiervoor is het in korte tijd verwijderen van de Amerikaanse vogelkers begroeiing tussen 2010 en 2013. Hierdoor kreeg ons vanggebied een veel meer open karakter. Dit wordt nog versterkt door de enorme toename van de damhertpopulatie. Hoe dit zich verder gaat ontwikkelen, zullen de toekomstige vangsten ons moeten laten zien. Gelukkig is de AWDuinen nu weer een goed broed en leefgebied voor dit mooie vogeltje!

Foto Marcel Schalkwijk, Roodborsttapuit

Het zoönose project

Bonnie van der Hulst

Sinds 2019 doen we mee aan het landelijke zoönoseproject van het Vogeltrekstation (VT) en het Erasmus Medisch Centrum. In het jaarverslag van 2020 schreven we hier ook al een stukje over. Dit omvangrijke project heeft als doel informatie te verzamelen over de rol die vogels spelen bij het introduceren en verspreiden van zoönotische (van dier op mens overdraagbare) infectieziekten. Aan het project doen inmiddels al meer dan honderd ringers verspreid over heel Nederland mee door vogels die ze vangen te bemonsteren. Bij ons zijn Annemiek, Koos en ondergetekende in de bezit van de bevoegdheid om mee te mogen werken aan dit onderzoek.

Er worden verschillende typen monsters verzameld: met een wattenstaafje worden keel- en cloaca uitstrijkjes genomen waarmee een actieve virusinfectie kan worden aangetoond. Dat werkt op dezelfde manier als de coronatests die nu in groten getale worden afgenomen. Daarnaast wordt er een bloedmonster genomen waarmee het voorkomen van virus specifieke antistoffen kan worden onderzocht. Die vertellen ons of een vogel met een bepaald virus in aanraking is geweest. Ook wordt er van iedere vogel een veertje getrokken en worden de eventueel aanwezige teken verzameld. Er wordt gescreend op de aanwezigheid van verschillende soorten virussen. Standaard wordt er gezocht naar Westnijlvirus (WNV), Usutu-virus (USUV) en naar vogelgriep (Aviaire Influenza, AI).

Een centrale rol binnen het zoönose project is de surveillance, een waarschuwingssysteem waarbij vroegtijdige ontdekking van aanwezige zoönotische virussen in Nederland kunnen worden opgemerkt. Het vang- en bemonsteringsprogramma leidde in 2020 al tot een nieuwe ontdekking: het WNV werd ontdekt in een grasmus die werd gevangen en bemonsterd op 22 augustus 2020 te Haarzuilens. Deze grasmus is zes keer gevangen en drie keer bemonsterd tussen 2018 en 2020 waardoor met zekerheid kon worden vastgesteld dat deze vogel het virus lokaal moet hebben opgelopen. Naar aanleiding van deze belangrijke vondst is de bemonstering van vogels direct geïntensiveerd. Ook werden naar aanleiding hiervan op meerdere plekken Nederland muggenvallen geplaatst. Inmiddels zijn nog meerdere andere vogels positief getest op WNV en is het virus aangetroffen in *Culex pipiens* muggen. De ontdekking van WNV in de grasmus is ook direct gemeld aan alle ziekenhuizen en GGD's in de omgeving van de vangplek, en juist daardoor konden symptomen bij een menselijke patiënt als de gevolgen van een WNV-besmetting worden herkend¹.

In aanvulling op het onderzoek naar de verspreiding van zoönosen onder vogels is het Vogeltrekstation in samenwerking met Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) in 2021 een kortlopend onderzoek gestart waarbij de focus lag op de vogelringers zelf. Het idee hier achter: vogelringers zijn werkzaam in het natuurlijke leefgebied van vogels en muggen en geïnfecteerde muggen kunnen zodoende ook de ringers besmetten tijdens hun werk. In dit onderzoek werd er gekeken of er antistoffen tegen WNV en USUV aanwezig waren bij vogelringers in Nederland. Uiteraard hebben ook enkele ringers van onze vinkenbaan een buisje bloed afgestaan. Ondanks de vele tientallen (naar alle waarschijnlijkheid een onderschatting) muggensteken van afgelopen jaren bleken wij allen geen antistoffen in ons lichaam te hebben tegen deze twee virussen. Inmiddels hebben we in de AWduinen meer dan 670 vogels bemonsterd waarvan 49 verschillende soorten (zie tabellen 1 en 2). En tot op heden hebben we nog géén positief geteste vogels in handen gehad.

Ook in 2022 blijven wij actief meewerken aan het project.

Tabel 1, aantal bemonsterde vogels in voorgaande jaren

Jaar	2019	2020	2021
aantal	81	196	391

Tabel 2, aantallen en soorten bemonsterde vogels in de jaren 2019, 2020 en 2021

Soorten	Aantal	Soorten	Aantal
Baardman	4	Merel	37
Beflijster	3	Nachtegaal	16
Blauwborst	17	Pimpelmees	43
Bokje	2	Rietgors	17
Boompieper	3	Rietzanger	67
Bosrietzanger	16	Roodborst	11
Braamsluiper	56	Roodborsttapuit	5
Cetti's zanger	2	Siberische tjiftjaf	1
Draaihals	1	Snor	2
Fitis	5	Sperwer	2
Gaai	2	Spotvogel	1
Gekraagde roodstaart	6	Spreeuw	5
Goudvink	1	Sprinkhaanzanger	18
Grasmus	58	Tuinfluiter	21
Graspieper	5	Vink	3
Grauwe vliegenvanger	4	Waterhoen	1
Grote bonte specht	5	Waterral	9
Heggenmus	8	Watersnip	9
Huismus	1	Wilde eend	1
Kleine Karekiet	67	Winterkoning	1
Koekoek	2	Witgat	2
Koolmees	14	Witgesterde blauwborst	41
Koperwiek	2	Witte kwikstaart	9
Kramsvogel	1	Zanglijster	32
Kwartel	2	Zwartkop	24

Bronnen

1. Van Irsel J., van der Jeugd H. 2020. Het zoönoseproject – bijna vijf jaar onderweg. Op het Vinkentouw Nr.145

Stichting Calidris Jaarverslag 2021

Koos van Ee

Inleiding

Calidris is een stichting die zich bezig houdt met het voortzetten van het vang- en ringwerk onder steltlopers, dat begin jaren 60 van de vorige eeuw is opgestart door de Vrije Universiteit van Amsterdam, op het zuidoostelijk wad van Schiermonnikoog. Begin jaren 90 dreigde de meetreeks onderbroken te worden doordat de VU ophield met het ringwerk op Schier. Een aantal ex -studenten heeft toen de stichting Calidris opgericht om dit ringwerk voort te zetten.

Bonnie en Koos zijn ook actief bij de stichting Calidris. Jaarlijks werken we met 1 of 2 acties mee. Er wordt gevangen met mistnetten, meestal op het wad ten oosten van de derde slenk. Jaarlijks worden een drie- of viertal vangperioden gepland, tijdens nieuwe maan vanaf 15 juli. Geschikt vangweer met niet teveel wind en onweer is noodzakelijk, daardoor lukt het meestal om maar 1 of 2 van de geplande perioden te vangen.

Dit jaar was dat de augustus-periode. Hieronder een korte samenvatting van deze actie. (voor het hele jaarverslag van Calidris: stuur een mail naar: ee.jvan@gmail.com dan krijgt u het in uw mailbox)

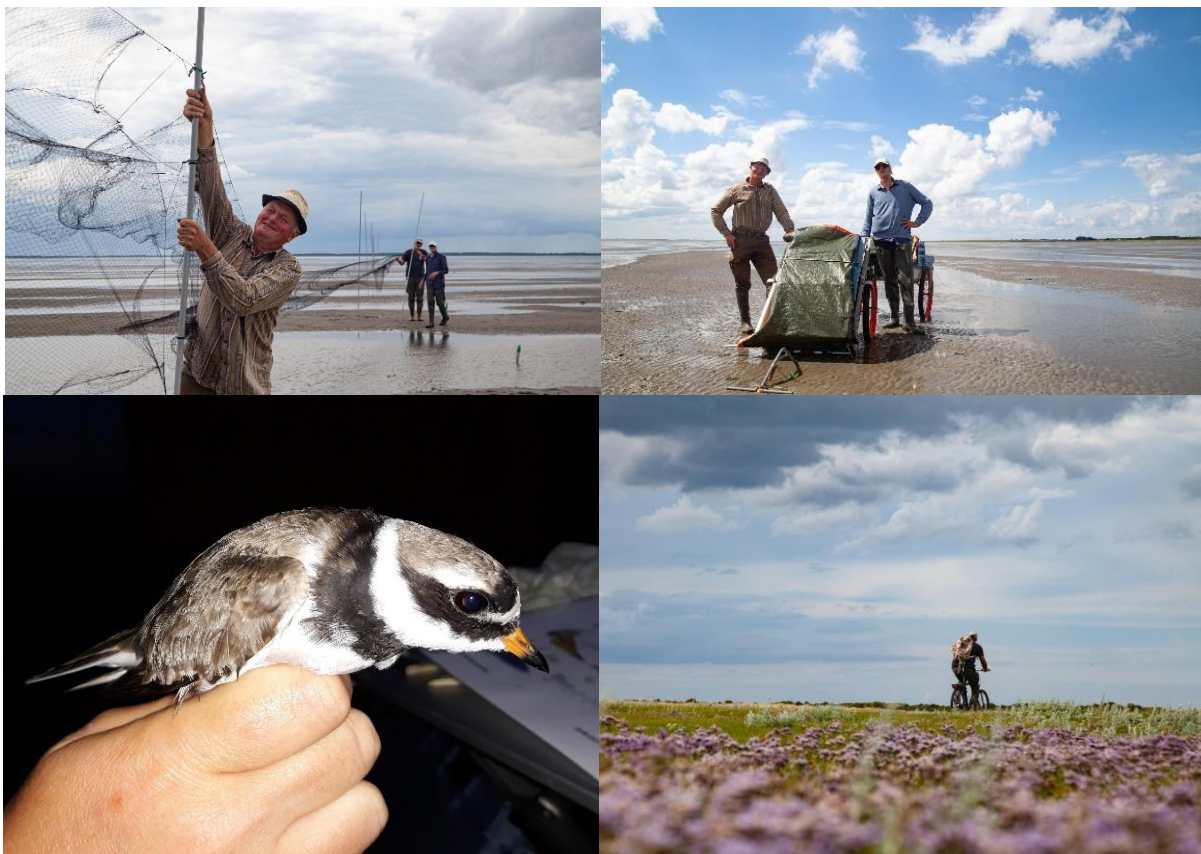
Verslag: VRS Calidris Schiermonnikoog (Augustus-periode 2021)

Opbouw

Vanwege de bouw van de nieuwe Herdershut werkten we vanuit het Glop. Door de beperkingen vanwege Corona ook nog met een beperkte groep.

Deze periode startte eigenlijk al in de week voor de actie. Tijdens onze Glopweek (Bonnie en Koos) van 1-6 augustus hebben we de benodigde spullen uitgezocht. Op donderdag 5 augustus werd er een kar met spullen naar de tentplek gebracht. Het dazenparadijs verhinderde het opzetten van de tent.

Vrijdag en zaterdag 6/7 augustus arriveerde de rest van de ploeg: Kees Oosterbeek, Irene Lantman en Jan Visser. Vanwege de weersverwachting besloten we niet te vangen en te wachten met het opbouwen van sectie 3. Door de minder goede vangstomstandigheden duurde het tot dinsdag voordat we de rest konden opbouwen en daarna hadden we vier leuke vangnachten.

Totaaltabel van deze periode

<i>Soort</i>	<i>aantal</i>	<i>soort (overige)</i>	<i>aantal</i>
Bonte strandloper	91 + 2*	Tureluur	3
Steenloper	83 + 2	Groenpootruiter	5
Kanoet	18	Regenwulp	1
Scholekster	6 + 1	Kokmeeuw	5
Rosse grutto	8	Stormmeeuw	1
Oeverloper	5	Bontbekplevier	1
Zwarte Ruiter	1	Visdief	11
Kleine Mantelmeeuw	1	Zilvermeeuw	1
Roodborstapuit	1		
		totaal	242 + 5

*Bonte Strandloper met Stockholmring.

Bezetting:

	opbouw	10-11 aug.	11-12 aug.	12-13 aug.	Afbraak en opruimen
Jan Visser	X	X		X	X
Kees Oosterbeek	X	X	X		
Koos van Ee	X	X	X	X	X
Bonnie van der Hulst			X	X	X
Irene Lantman	X	X	X	X	X

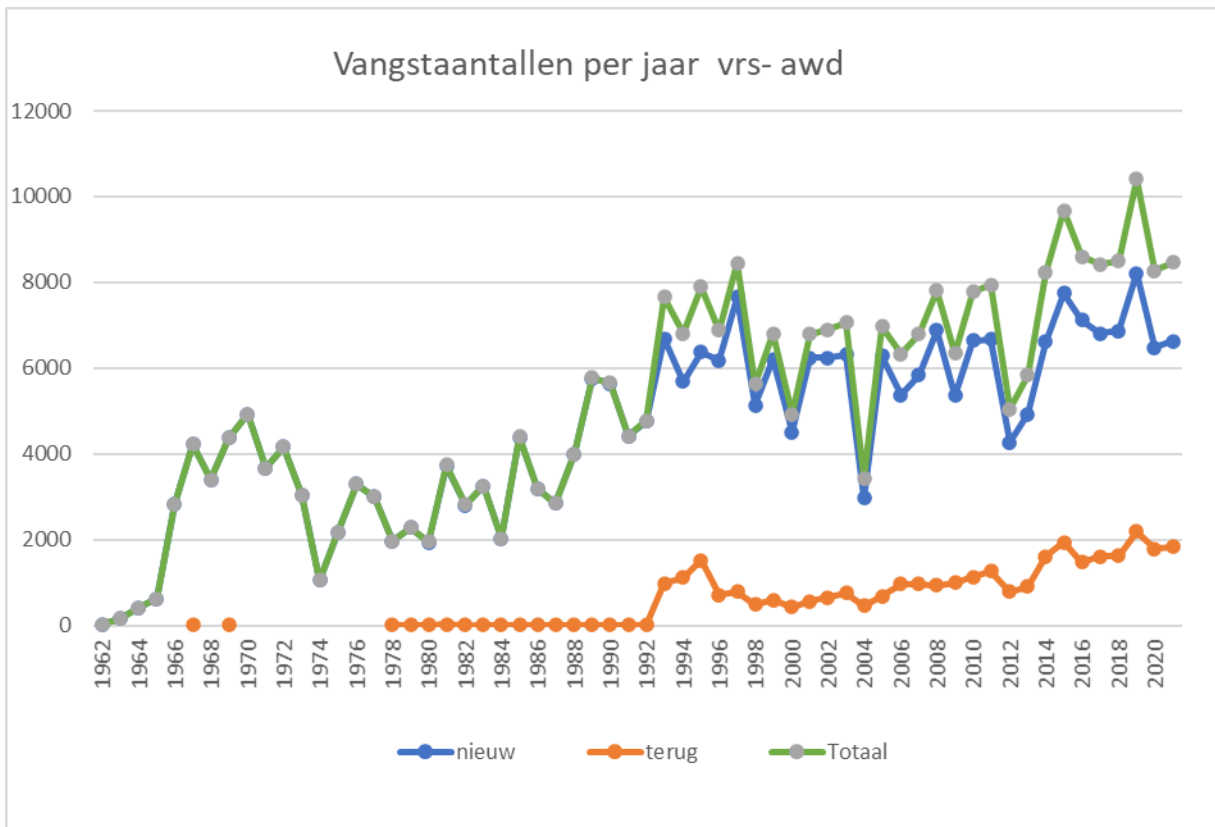
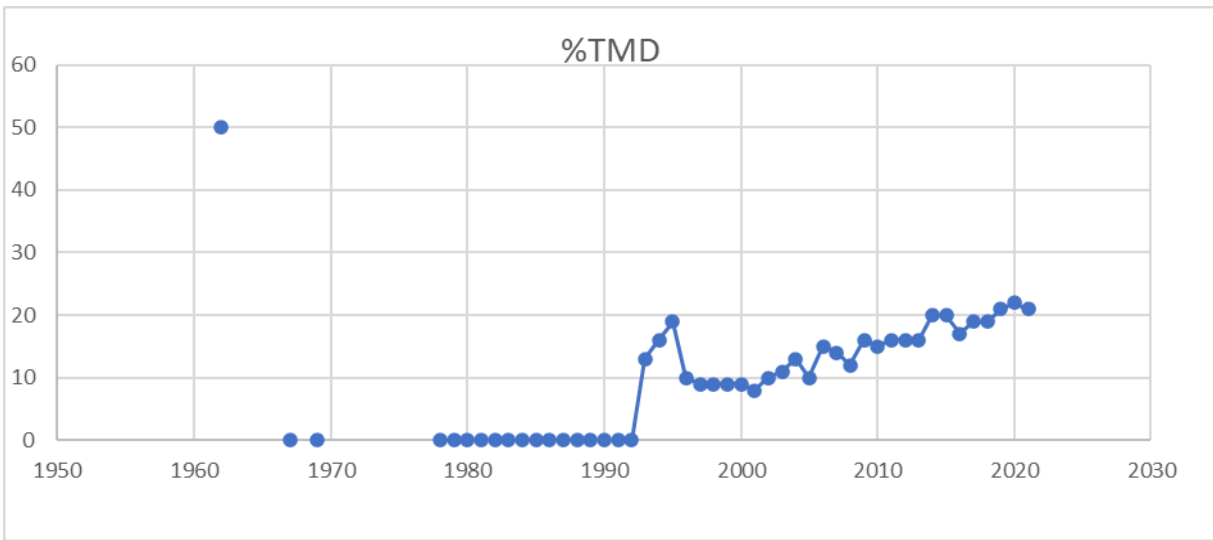
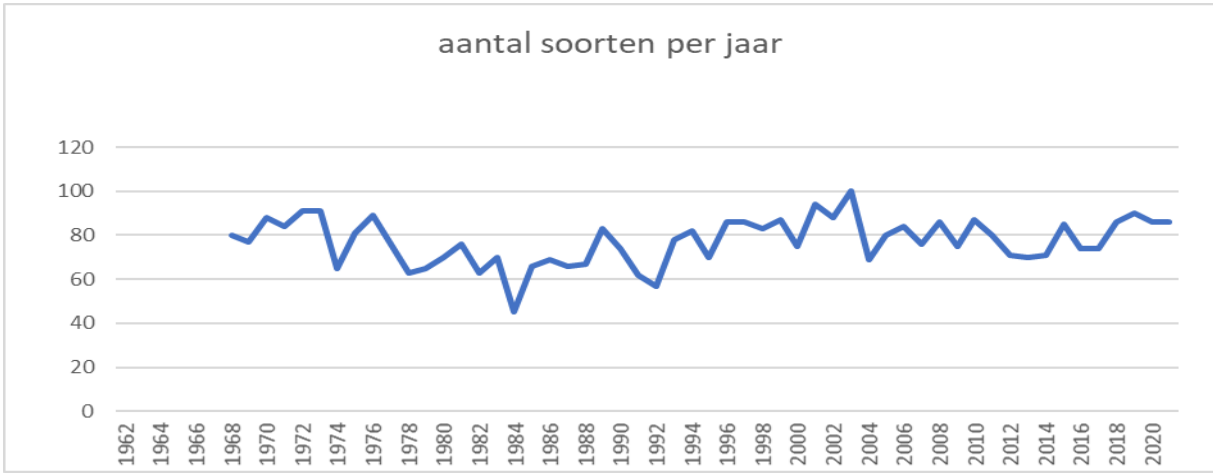
Database van het vogelringstation

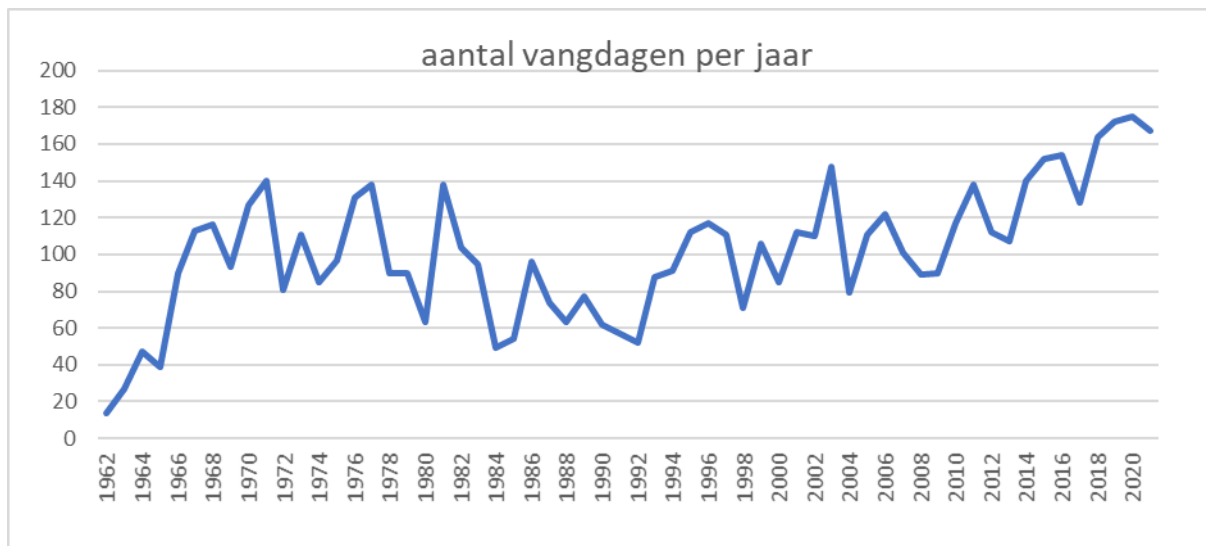
Koos van Ee

Onze database bevat de gegevens van meer dan 270.000 vangsten. Een overzicht van de vangstaantallen door de jaren heen:

Jaar	nieuw	terug	Totaal	%TMD	vangdagen	soorten
1962	28		28	50	14	
1963	163		163		27	
1964	407		407		47	
1965	619		619		39	
1966	2828		2828		90	
1967	4217	1	4218	0	113	
1968	3406		3406		116	80
1969	4366	1	4367	0	93	77
1970	4923		4923		127	88
1971	3674		3674		140	84
1972	4156		4156		81	91
1973	3034		3034		111	91
1974	1054		1054		85	65
1975	2166		2166		97	81
1976	3288		3288		131	89
1977	2999		2999		138	76
1978	1967	3	1970	0	90	63
1979	2282	3	2282	0	90	65
1980	1942	2	1944	0	63	70
1981	3721	18	3739	0	138	76
1982	2809	5	2814	0	104	63
1983	3251	3	3254	0	95	70
1984	2022	1	2023	0	49	45
1985	4392	4	4396	0	54	66
1986	3195	1	3196	0	96	69
1987	2844	4	2848	0	74	66
1988	3996	2	3998	0	63	67
1989	5766	6	5772	0	77	83
1990	5649	12	5661	0	62	74
1991	4414	1	4415	0	57	62
1992	4765	7	4772	0	52	57
1993	6691	973	7664	13	88	78
1994	5688	1117	6805	16	91	82
1995	6381	1511	7892	19	112	70
1996	6175	705	6880	10	117	86
1997	7659	785	8444	9	111	86
1998	5141	485	5626	9	71	83
1999	6213	590	6803	9	106	87
2000	4508	422	4930	9	85	75

2001	6241	557	6798	8	112	94
2002	6245	657	6902	10	110	88
2003	6317	748	7065	11	148	100
2004	2972	453	3425	13	79	69
2005	6282	687	6969	10	111	80
2006	5369	963	6332	15	122	84
2007	5834	963	6797	14	101	76
2008	6884	932	7816	12	89	86
2009	5356	991	6347	16	90	75
2010	6650	1128	7778	15	117	87
2011	6679	1266	7945	16	138	80
2012	4263	788	5051	16	112	71
2013	4930	905	5835	16	107	70
2014	6616	1605	8221	20	140	71
2015	7746	1934	9680	20	152	85
2016	7124	1478	8602	17	154	74
2017	6801	1614	8415	19	128	74
2018	6868	1626	8494	19	164	86
2019	8219	2186	10405	21	172	90
2020	6474	1793	8267	22	175	86
2021	6640	1840	8480	21	167	86
Totaal	273304					

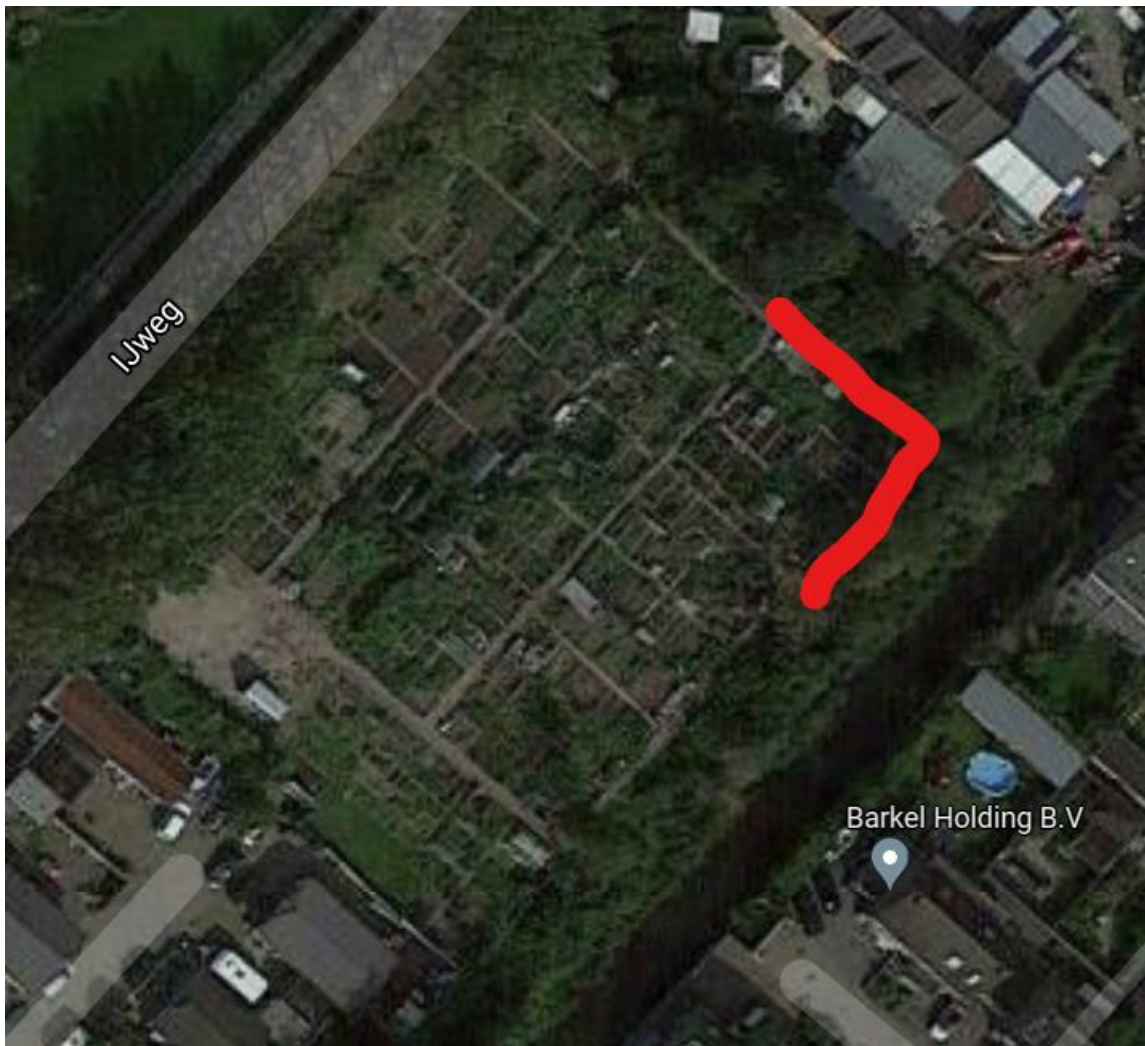
Een paar opvallende zaken:

- Het soortenaantal schommelt rond de 80 soorten per jaar.
- Vanaf 1992 hebben we een serieus aantal terugmeldingen. (De start van het CES Project.)
- Er is een behoorlijke relatie tussen het vangstaantal en het aantal vangdagen.
- Er is een behoorlijke relatie tussen het aantal vangdagen en het percentage terugmeldingen.
- Het gemiddeld aantal vangdagen per jaar neemt nog steeds toe.

RING MUS project op een volkstuin

Marcel Schalkwijk

Al enige jaren doe ik mee aan het Ring-Mus project van het vogelringstation. Als eerste locatie had ik een prachtlocatie in het plaatselijke wijkpark met veel onderbegroeiing en wat hogere esdoorns. Maar al gauw bleek dat deze locatie verkeerd gekozen was. Honden werden er uitgelaten en katten hebben er vrij spel. Die laatsten hebben trouwens geen schade toegebracht aan het 12 meter mistnet. De honden echter wel. Daarnaast was de plaatsing van een jeugdhonk op nog geen 10 meter van de vanglocatie funest. In goed overleg met het Vogeltrekstation heb ik een ander plot uitgekozen. Dat is een plek geworden bij de Volkstuin Vereniging Toolenburg. Daar heb ik al een aantal jaren een stuk tuin van 80 vierkante meter. Het bestuur gaf mij toestemming om de ringactiviteiten voort te zetten. Het complex heeft een afmeting van 110 mtr X 70 mtr. Met aan de randen afgezoomde bos/struweel begroeiing.

De vaste mistnet opstelling van totaal 24 meter staat in een hoek bij een bomensingel van zwarte els, vlier, esdoorn en braam. In het najaar levert dit in de herfst het nodige peuterwerk op om de bladeren en elzenpropjes uit het net te krijgen.

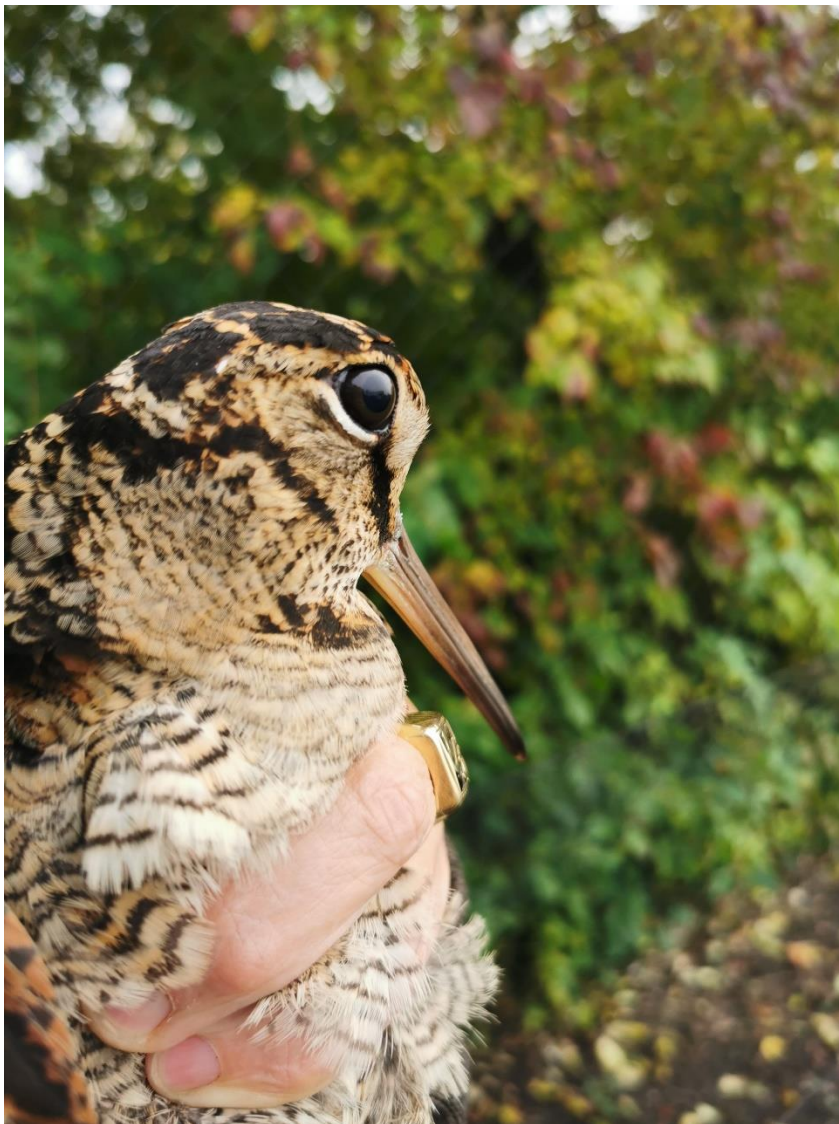
Dan zou je verwachten dat er mooi palet aan vogels is, die zich tegoed doen aan de bessen als die rijp zijn. Dat klopt; veelal dikke Houtduiven vreten de boel in no-time leeg. Jammer genoeg moet de eerste nog geringd worden. Het blijven slimme vogels die donders goed weten waar de netten staan en ze ontwijken deze dan ook behendig. Maar daar blijft het niet bij. Ook Halsbandparkieten terroriseren de gewassen van de volkstuinders. De stokbonen,

zonnebloemen en mais zijn zeer geliefd. Ze zijn moeilijk te pakken te krijgen, alleen in de wintermaanden als er spaarzaam wordt bijgevoerd lukt het mij om er een te kunnen ringen.

Er wordt op deze locatie ongeveer 2 keer per maand gevangen. Echter tijdens de lente- zomer maanden staat er vaak een nul op de ringlijsten. Dit heeft diverse oorzaken.

- Er is (te) veel activiteit door de volkstuinders tijdens deze maanden waardoor er verstoring ontstaat.
- Door “snoeiwerk” van de gemeente is er weinig overgebleven van de oorspronkelijke begroeiing.
- De aanwezigheid van katten op vangdagen heeft mij doen besluiten om de netten sneller te sluiten en op te ruimen.

In de herfst en wintermaanden daarentegen zijn er minder volkstuinders op het complex en blijven de katten lekker bij de kachel liggen. Dat zie je gelijk terug in de aantallen van de vangsten, die overigens zeer interessant zijn te noemen. Wie verwacht nou bijv. een Houtsnip in het net of een Grote gele kwikstaart?

Houtsnip op een volkstuincomplex.

Vangsten 2021 Ring MUS project Volkstuin
Vereniging Toolenburg

Euring	Naam	Totaal	%1kj	-	M	V	1ekj	>1ekj	2ekj	vg
5290	Houtsnip	1		1			1			
7120	Halsbandparkiet	2				2			2	
10660	Winterkoning	3		3			3			
10840	Heggemus	15		15			13		2	
10990	Roodborst	8	62	8			5	1	2	
11870	Merel	9	44		4	5	4	3	2	
12770	Zwartkop	1			1				1	
13110	Tjiftjaf	1		1			1			
13150	Vuurgoudhaantje	3			1	2	3			
14370	Staartmees	7		7				1		6
14620	Pimpelmees	24	87	23	1		21	1	2	
14640	Koolmees	27	80	6	9	12	17	2	2	
14870	Boomkruiper	1		1					1	
15390	Vlaamse gaai	1		1				1		
15490	Ekster	1		1					1	
15600	Kauw	1		1					1	
16360	Vink	3	33		1	2	1	2		
		108								

Het overzicht hierboven geeft een beeld wat er zoals gevangen wordt op deze locatie. Het lijstje wordt aangevoerd door Koolmees gevolgd door Pimpelmees. De Heggemus en Roodborst vallen op als struweel vogels.

Het onderstaande overzicht laat vanaf 2011 een decennia zien met 24 soorten. Toch ontbreekt er een soort op het lijstje die best veel aanwezig is; de Houtduif. Veelvuldig aanwezig, maar lastig te vangen.

Totaal lijst Ring-Mus 2011-2021					
Euring	Soort	Totaal	-	M	V
5290	Houtsnip	1	1		
7120	Halsbandparkiet	3			3
10190	Grote gele kwikstaart	1	1		
10660	Winterkoning	17	13	3	1
10840	Heggemus	40	38	1	1
10990	Roodborst	34	34		
11870	Merel	45		17	28
12000	Zanglijster	4	4		
12770	Zwartkop	1		1	
13110	Tjiftjaf	3	3		
13140	Goudhaantje	3		2	1
13150	Vuurgoudhaantje	3		1	2
14370	Staartmees	14	14		
14620	Pimpelmees	81	75	5	1
14640	Koolmees	130	18	55	57
14870	Boomkruiper	3	3		
15390	Vlaamse gaai	2	1		1
15490	Ekster	3	2		1
15600	Kauw	5	5		
15820	Spreeuw	1			1
15910	Huismus	6		5	1
16360	Vink	14		6	8
16380	Keep	1		1	
16490	Groenling	2		2	
Totaal		417			

De volkstuinders die van de ringactiviteiten afweten spreken mij regelmatig aan of ik daar nog wel eens wat vang. Ze zijn verbaasd over de soorten die er worden geringd. Uiteraard zijn er tuinders die het niet zo hebben op duiven en parkieten en vragen dan of ik daar iets “speciaals” mee wil doen. Het mag duidelijk zijn dat daar het ringen van vogels niet mee wordt bedoeld. Tja heel begrijpelijk want het geteelde goed wordt door de gevleugelde vrienden verorberd zonder er zelf van genoten te hebben.

Toch zit er aan deze locatie een zwart randje op langer termijn. De geruchten gaan dat het volkstuin complex wordt getransformeerd naar woonwijk. Dat zou heel jammer zijn want het project geeft inzicht met wat er aan vogels gebruikt maakt van het volkstuinders complex. Maar tot die tijd gaat het project tot naderorder gewoon door.

Kort verslag certificeringsbijeenkomst VRS AWD 11 september

Koos van Ee

Organisatie en leiding

Gastheer: Koos van Ee
Vogeltrekstation: Natasja van Nijen en Miriam Merkelbach
Technische leiding: Tijs v.d. Berg, Raymond Klaassen en Erik Kleijheeg
Ringersvereniging: Koos van Ee
Tijdsindeling: Aanwezig zijn om 6.45 uur aanvang van het programma om 7:15 uur, einde uiterlijk 12:00 uur.

Om 6.45 uur was bijna iedereen gearriveerd op de parkeerplaats van de AWD aan de Zandvoortselaan. Na een ontspannende ochtend wandeling door ons mooie duingebied, werd iedereen welkom geheten door de gastheer. Natasja deelde de naambordjes uit en er werd begonnen met het voorstelrondje.

Er stond een stevige zuidwester, er was geen trek geweest, dus het werd sprokkelen met de vogels. Er waren 7 deelnemers en die werden in drie groepen verdeeld. Onder leiding van drie bestuursleden van de ringersvereniging, die vandaag instructeur waren, werd er vooral gewerkt aan de afstemming van de routines (hanteren, vleugelmeten en vetgraadbepaling) rui en ruistrategieën. Een gedoseerd uitdeel beleid van de vogels zorgde ervoor, dat iedereen aan elke tafel toch regelmatig een vogel kreeg. De instructeurs konden zo toch nog tot een goede beoordeling van de deelnemers komen.

Ook was er tussendoor ruim gelegenheid voor koffie met cake en uitwisseling van ervaringen. Het uithalen van de vogels werd beoordeeld tijdens het rondje over de baan.

Het team van VRS- AWD zorgde verder voor een vlot verloop van het vangproces en gaf uitleg over het reilen en zeilen op het VRS.

Het geheel was weer een leerzame ochtend, waar door iedereen goed werd meegedaan. De sfeer was gemoedelijk en ontspannen.

Bij de nabespreking zijn alle deelnemers individueel besproken. De goede dingen werden benoemd en de zaken die aandacht verdienen, werden opgeschreven. Iedere deelnemer krijgt persoonlijk bericht van de bevindingen van de instructeurs, via het Vogeltrekstation. Tijdens deze bespreking hebben de deelnemers het evaluatieformulier voor de instructeurs ingevuld. De instructeurs krijgen ook individuele feedback van het VT. We konden de dag omschrijven als een goede certificering, op een te wonderige ochtend en een goede inzet van de deelnemers. Dit alles in het mooie duingebied van de AWD. Nadat de deelnemers en ringploeg vertrokken waren, vergaderden we als bestuur van de ringersvereniging op locatie.

De “Bal-chatri” een onmisbaar vangmiddel voor roofvogelonderzoekers

Fred Koning

Inleiding.

De bal-chatri is een eeuwen oud vangmiddel dat uit India komt. Het is eenvoudig te maken en bestaat uit een kleine kooi met daarop strikken. In het kooitje zet men een levend lokaas om de roofvogel te verleiden deze te grijpen. Deze duikt dan op de kooi en probeert de muis, rat of vogel te pakken. Daarbij raakt hij met zijn klauwen verward in de strikken. De bal-chatri is van onderen verzwaard of met een pin in de grond vastgezet zodat de rover er niet mee vandoor kan gaan. In dit stukje ervaringen van dit vangmiddel.

Resultaten.

Sommige jaren werd enthousiast met de bal-chatri gevangen, in andere jaren in het geheel niet. Toch werden in de loop der jaren enkele honderden vogels gevangen. Voor bepaalde soorten als Ransuil hadden met een grotere inzet op winterroesten veel meer vogels gevangen kunnen worden. Buizerds en Haviken werden vooral in de Amsterdamse Waterleidingduinen gevangen. De Torenavalken werden langs de wegen en in de polders tussen Den Helder en Alkmaar gevangen. Peter Spannenburg en Henk-Jan Koning waren vaak mee om te helpen.

Tabel 1. Vangsten met de bal-chatri.(1991-2018)

Soort	Aantal
Torenavalk	210
Smelleken	3
Buizerd	96
Havik	50
Sperwer	4
Ransuil	4
Velduil	1
Klapekster	10
Ekster	1

Torenavalk.

De Torenavalk is de gemakkelijkste vogel om met dit middel te vangen. Ze zitten vaak op hekken, lantaarnpalen, verkeersborden of bomen naar prooien te speuren. Door de bal-chatri in de buurt van de valk te plaatsen zijn de Torenavalken goed te vangen. Het plaatsen deden we meestal uit een langzaam rijdende auto. Stoppen wekt vaak argwaan waardoor de valk weg vliegt. Biddende Torenavalken zijn niet te vangen omdat zij zich kennelijk op een heel klein stukje grond concentreren en niet in de omgeving afspeuren. Het beste vangweer is windstil weer want dan kost het bidden veel energie en gaan zij graag vanaf uitkijkposten jagen. Harde wind is ook nadelig want dan zitten ze vaak op de grond en is het moeilijk de bal-chatri in het zicht te zetten. Als lokkers zijn bosmuizen heel geschikt vanwege hun beweeglijkheid. Nadeel is dat muizen bij koud weer snel gaan stilzitten en dan niet erg opvallen. Als lokvogels zijn Sijsjes, Barmsijsjes en Ringmussen heel geschikt. Ze zijn erg beweeglijk en hangen vaak aan de bovenkant van de bal-chatri waardoor ze erg opvallen. Huismussen en Vinken zijn ook bruikbaar maar minder beweeglijk. Torenavalken hebben kennelijk een goed geheugen want terug vangen van een vogel die eerder met dit vangmiddel is gevangen is lastig. Ze vliegen wel toe maar bedenken zich zodra ze vlak bij de bal-chatri zijn.

Buizerd.

De Buizerd is veel lastiger te vangen omdat zij veel schuwer zijn dan Torenavalken. Bij het plaatsen moet men grotere afstanden in acht nemen. Zelfs als het voertuig wat afremt om de bal-chatri te plaatsen vliegen buizerds vaak al weg. Muizen zijn voor het vangen van Buizerds geschikter dan vogels. Kennelijk hebben ze de ervaring dat zij vanwege hun traagheid minder succesvol zijn met het

bejagen van zangvogels. In het broedseizoen, in de buurt van nesten in de bossen lukte het vangen niet. Mogelijk omdat Buizerds veelal ver weg in het open veld gaan jagen.

Havik.

De Havik is goed te vangen met de bal-chatri. Het vereist echter een kooi met grotere maten omdat hierbij een Postduif als lokvogel werd gebruikt. We plaatsten het vangmiddel in de omgeving van nesten en plukplaatsen in de omgeving van het nest. Buiten het broedseizoen waren we ook succesvol met het plaatsen van de bal-chatri op een hoge duintop van waar de duif van verre af zichtbaar was. Ook een plek bij een hoge boomgroep in een open landschap is geschikt. Een Havik is niet zoals een Torenavalk of Buizerd benaderbaar. Je moet de bal-chatri dus alleen laten en goed vastzetten anders gaat de Havik er met het vangmiddel vandoor.

Smelleken.

Tot nu toe 3 maal een Smelleken gevangen. Smellekens rusten vaak laag op de grond waardoor het moeilijk is het vangmiddel in het zicht te zetten. Het eerste exemplaar ving ik in afgelegen bollenveld waar het dier vaak op een kort paaltje zat. Daarbij een kist als hogere uitkijkpost gezet en een bal-chatri op de grond enkele meters verder. Het duurde wel twee dagen en 2 torenvalken verder voordat ik de Smelleken had. De twee andere vogels in het duin benaderd zoals bij Torenavalken.

Ransuil.

Weinig energie gestoken in deze soort maar wel enige ervaring. Omdat in de schemering werd gevangen waren muizen betere lokkers dan vogels die in de avond gaan stilzitten.

Klapekster.

De Klapekster is goed te vangen met de bal-chatri. Ze zijn echter meestal erg schuw en daarom is het moeilijk het vangmiddel goed zichtbaar op te stellen. Zowel muizen als kleine vogels zijn goede lokkers. Peter Spannenburg ontwierp voor de Klapekster een bal-chatri met een bodemplaat die enkele centimeters buiten de half bolvormige bal-chatri uitstak. Op deze ring zitten ook strikken. Dit is omdat Klapeksters vaak niet op de kooi landen maar proberen de prooi te pakken door er omheen te lopen en aanvallen uit te voeren. Met kleinere, dunnere strikken wordt ook voorkomen dat de Klapekster met zijn kop door de strikken gaat wat lastig is met het losmaken.

Gevaren.

Bij het gebruik uit de auto langs openbare wegen is het verstandig zo onopvallend mogelijk te werken. Als er wandelaars of fietsers aankomen, wachten we met het plaatsen of pakken de bal-chatri op. Buitenstaanders zijn vaak erg sentimenteel betreffende de muis of de vogel. Ook is het oppassen de bal-chatri niet te dicht bij het asfalt te zetten. Zo overkwam het ons een keer dat twee grote vrachtwagens op een smalle weg elkaar moesten passeren en door de berm gingen waar de bal-chatri stond. Gevolg bal-chatri en muis zo plat als een dubbeltje. Ook het plaatsen vlak bij een sloot kan gevaarlijk zijn.

Met het vangen van de Haviken konden we de bal-chatri niet in het oog houden vanwege de schuwheid van de soort. Het is zaak het vangmiddel goed vast te zetten om te voorkomen dat de Havik ermee vandoor gaat. Bij uit het zicht geplaatste bal-chatri is het gevaar dat de vos er eerder is als de vanger. Koeien zijn erg nieuwsgierig en komen snuffelen maar hebben nog nooit een bal-chatri vertrapt.

VRS Schiermonnikoog, Het Groene Glop 2019

Koos van Ee

Naast het ringwerk in de AWDuinen zijn Bonnie en ik actief bij het VRS Schiermonnikoog. In 2021 zijn we weer verschillende keren naar Schiermonnikoog geweest.

Een winter-snoeiactie met een wintervangdag. Een CES-dag en twee vangweken verzorgd in Het Groene Glop.

Een kort overzicht van de activiteiten in deze perioden:

Tijdens onze snoeidagen op 13-14 maart hebben we de CES opstelling 1 dag 6 uur open gehad: 3 nieuw en 8 retour vangsten.

Het pinksterweekend was goed voor één vangdag: op 23 mei CES 5: 16 nieuw en 27 retour in 19 soorten, met 5 vangsten van spotvogel!

Kleine Barmse met en Belgische ring!

Van 31 juli-13 augustus waren onze Glopweken. Dit jaar ook weer samen met Bonnie. De tweede week was het een combinatie met een vang-ring actie van Calidris. Door de nieuwbouw van de Herdershut en de Coronamaatregelen waren we met een beperkte ploeg op het Glop.

Het waren typische Hollandse zomerweken met van alles wat: Regen, onweer, wind en mooi weer. In de weken vingen we 741 vogels, 518 nieuw en 223 terug in ruim 30 soorten. Door het aanwezig zijn van een kleine zwaluwslaapplaats, hadden we regelmatig wat zwaluwen in de avondrondes. Vanaf 6 augustus werd ook de wad-opstelling van Calidris opgebouwd en werd er een aantal nachten ook op het wad gevangen. Het waren weer heerlijke vangweken.

Zo was Het Glop ook in 2021 een prima plek om zonder Corona- problemen te kunnen verblijven.

Rustmomentje

Juvenile Spotvogel

Medewerkers van het Vogelringstation AW duinen.

Koos van Ee

Het Vogelringstation AW duinen draait volledig op vrijwilligers. We zijn een ploeg van 10 ringers en ongeveer 20 assistenten/vrijwilligers.

In 2021 waren er 10 ringvergunninghouders. Peter heeft niet actief geringd. Pieter en Steven hebben maar enkele malen kans gezien om te komen ringen. Verder was Fred Koning voornamelijk werkzaam als roofvogel onderzoeker.

Daardoor kwam het meeste ringwerk op de schouders van 6 ringers. Ondanks de Corona-maatregelen hebben we op de meeste vangbare dagen ook gevangen, daarvoor kunnen we elkaar dankbaar zijn. Naast onze ringers hebben we ook 20 assistenten/vrijwilligers op de lijst staan, die ervoor zorgden dat we op drukke dagen het werk goed aankonden.

Voor de PR werden er door de Corona-maatregelen, maar een paar excursies gehouden, met een beperkt aantal deelnemers. Wel werden er naast dit jaarverslag, enkele artikelen geschreven. De website werd bijgehouden, kijk hiervoor:

<http://vrs-awd.nl/>

De certificeringsbijeenkomst van het Vogel-Trekstation kon doorgaan, wel met wat minder deelnemers en buiten op afstand.

In 2021 hebben we geen jaarlijkse ledenvergadering gehouden vanwege de heersende Coronapandemie.

Ook de klusdagen hebben we laten vervallen. Het kluswerk is gedaan op dagen met minder vogels en soms, door onze vrijwilligers op tijden als er niet gevangen werd.

Ringvergunninghouders 2021

1.	Ee	van	Koos
2.	Eijk	van	Pieter
3.	Hulst	Van der	Bonnie
4.	Koning		Fred
5.	Koning		Henkjan
6.	Schalkwijk		Marcel
7.	Spannenburg		Peter
8.	Tamis		Wil
9.	Winter	de	Annemieke
10.	Wytema		Steven

Vrijwilligers 2021

1.	Anker		Ardjan
2.	Beylevelt		Karel
3.	Bleijs		Cecile
4.	Dijkstra		Sietze
5.	Dokter		Adriaan
6.	Ehrenburg		Antje
7.	Ferwerda		Mariet
8.	Groen		Marvin
9.	Hageman		Willem
10.	Kemp		Christien
11.	Kortekaas		Aad
12.	Kosterman		Martijn
13.	Lamoen	van	Hans
14.	Lansdaal		Ton
15.	Oosterbaan		Bernard
16.	Spolders		Peter
17.	Teunissen		Wouter
18.	Veel		Piet
19.	Verdam		Marjolein
20.	Zwanenburg		Joost

Dank en slotwoord

Koos van Ee

Dit is het laatste stukje van ons jaarverslag. We kijken met dankbaarheid terug op dit niet altijd gemakkelijke jaar. Veel dank is verschuldigd aan onderstaande personen en instanties. Het constante vangstresultaat voor het jaar 2021, was niet mogelijk geweest zonder de enorme inspanning van de ringers en medewerkers van het Vogelringstation AW-duinen.

In dit verslag worden ook weer de ringactiviteiten buiten de AWD vermeld. Hieruit blijkt dat de ringers niet stil gezeten hebben. Bonnie, Koos, Fred, Henk-Jan, Christien, Wil en Marcel, leverden artikelen voor het jaarverslag. Martijn hielp bij het samenstellen van het jaarverslag. Martijn en Ton Lansdaal hielden de geluidsapparatuur draaiende. Mariet zorgde ervoor, dat we mooie schone vangzakjes konden gebruiken en bij de Certificering zorgde Christien weer voor de koffie met cake. Als er een lastige knutselklus was dan zorgde Peter wel voor een oplossing. De Ringhut werd verder ingericht en van een nieuwe lichtbak boven de ringtafel voorzien. Speciale dank is er dan ook voor Peter, die het grootste deel van de klussen heeft uitgevoerd. Ook rond onze vangplek is er veel opgeruimd en de nodige vrachtjes overbodige spullen zijn afgevoerd.

Waternet gaf ons gastvrijheid om ons vogelringwerk te kunnen uitvoeren. Door regelmatig overleg met de ecooloog van waternet, konden problemen met de waterstand en het beheer rond de baan bespreekbaar blijven. Het team Ecologie van Waternet, in het bijzonder Nora en Yanthe verleende weer medewerking aan de noodzakelijke vergunningen. Ook het team van het damhertbeheer zijn wij dankbaar, door het gericht afschotbeleid, dat ook rond onze baan werd uitgevoerd, lijkt het erop, dat er wat minder herten rond de netten lopen, desondanks hebben we ook dit jaar weer een (te)groot aantal netten richting de vuilnisbak moeten verwijzen, omdat de herten er dwars doorheen zijn gegaan.

Als laatste, maar zeker niet de minste wordt Vincent van der Spek bedankt voor de prettige samenwerking en als bemiddelaar tussen de waterwinners en het VRS. We hopen dat er in 2022 wat minder ingrijpende onderhoudsklussen aan het waterwin-systeem rond de baan plaatsvinden, zodat het biotoop rond de baan een wat natuurlijker waterstand krijgt. We hebben in 2021, vanaf mei, een stabielere waterstand gehad, dan dat we de afgelopen 10 jaar hebben ervaren!

Alle verzamelde ring- en inventarisatie gegevens worden aan de beheerder van de AWD, (Waternet) beschikbaar gesteld. Wij hopen dat deze gegevens gebruikt worden bij het beheer van de AWD en uiteindelijk een bijdrage leveren aan het optimaliseren van het beheer van dit unieke natuurgebied.

Waternet verleende belangrijke financiële steun, hiervoor zijn wij bijzonder dankbaar, zonder deze steun zal continuering van het ringwerk op deze schaal moeilijk worden.

De Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland verleende ook een jaarlijkse financiële bijdrage, daarvoor dank. Het Vogeltrekstation Arnhem verstreekte de benodigde ringvergunningen.

Voor 2022 hebben we op 23 november 2021 via Teams (vanwege de Coronabeperkingen) de plannen besproken en willen we de lijn van het standaardiseren van de vangstopstelling, geluidsprotocollen en vangst-inspanningen verder voortzetten en werken volgens het onderzoeksplan dat we voor de periode 2019-2024 hebben vastgesteld. Verder hopen we dat we de klusdagen, excursies en certificering weer uit kunnen voeren.

Ook een ieder die niet genoemd is in ons verslag, maar toch een bijdrage heeft geleverd, hartelijk dank daarvoor!

Namens de medewerkers van het Vogelringstation AW duinen,
Koos van Ee. (Voorzitter)

